

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUČINJEVA ULICA 8. — TELEFON: 21-22, 21-23, 21-24, 21-25 in 21-26. — Izbaje vsak dan opoldne. Mesečna naročnina 6.— L. Za tuzemstvo: 15.20 L.

IZKLJUČNO ZASTOPSTVO za oglaševanje in izdajanje tiskovnih
UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed
estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO.

Attacchi nemici falliti nel sud bengasino

Intensa attività aerea dell'Asse — 7 velivoli abbattuti

Il Quartier Generale delle Forze Armate comunica in data di 28 dicembre il seguente bollettino di guerra n. 574:

Un attacco di fanterie nemiche appoggiato da mezzi blindati, è fallito nella zona a sud di Bengasi. Abbiamo inflitto perdite e preso prigionieri.

Attività di artiglierie sul fronte di Solum-Bardia.

Formazioni aeree tedesche hanno a più riprese bombardato importanti centri delle retrovie avversarie ed attaccato aeroporti. Sono stati osservati incendi ed esplosioni,

alcuni apparecchi distrutti o danneggiati al suolo, molti automezzi colpiti.

La difesa contraria di nostre grandi unità ha abbattuto tre aeroplani. Un altro è precipitato colpito dalla difesa di Tripoli durante un'incursione che ha causato qualche vittima e danni non gravi.

Ripetute azioni sugli stabilimenti militari di Malta condotte dall'arma aerea germanica hanno conseguito notevoli risultati. Tre velivoli nemici sono stati abbattuti in combattimento, altri incendiati a terra.

Izialovljeni napadi južno od Bengazija

Ojačeno delovanje osnega letalstva — 7 sovražnih letal sestreljenih

Glavni stan Oboroženih Sil je objavil dne 28. t. m. naslednje 574. vojno poročilo:

V pasu južno od Bengazija se je izjalovil napad sovražne pehote ob podpori oklopnih vozil. Povzročili smo sovražniku izgube in zajeli ujetnike. Na fronti Solum-Bardia delovanje topništva. Nemški letalski oddelki so večkrat po vrsti bombardirali važna središča v sovražniškem zaledju in napadali letališča. Opaženi so bili požari in eksplozije, nekaj letal je bilo uničenih ali poškodovanih na tleh in zajeta so bila mnoga mo-

torna vozila. Protiletalsko topništvo naših velikih enic je sestrelilo tri letala. Neko drugo letalo je od protiletalskega topništva zadeto tresčilo na tla pri Tripolisu v teku napada, ki je zahteval nekaj žrtev in povzročil nekaj manj pomembne škode.

Več akcij nemškega letalstva proti vojaškim napravam na otoku Malta so je končalo s pomembnimi rezultati. Tri sovražna letala so bila sestreljena v borbi, druga pa zažgana na tleh.

Neuspeh Angležev v Libiji

Po 4 dnevni ofenzivi Angleži niso dosegli svojega cilja, pač pa so utrpeli ogromne izgube

Rim, 29. dec. s. Cilji druge angleške zimске ofenzive v Libiji so popolnoma znani in še te dni je del angleške propagande ponovno govoril o njih. Angleži hočejo uničiti italijansko-nemške oklopne sile in si zagotoviti popolno oblast nad italijansko severno Afriko. Vsek naknadni poskus zmanjševanja tega končnega cilja in navajanja samoobrambe Egipta je v nasprotju z močnimi silami in sredstvi, ki so jih Angleži zbrali ob veliki pomoči ameriškega zaveznitva. Sam Churchill je te dni opravičil velike neuspehe Angležev in Američanov v Pacifiku z navajanjem žrtev obeh držav, ki sta poslali v Libijo večji del razpoložljivih sredstev. Po 40 dneh od pričetka sovražne ofenzive je bila postavljena pika sedanji operativni fazi v Libiji. V resnici so Angleži pridobili samo nekaj nevažnega ozemlja, katerega vojska in politična korist je zelo majhna. Nameravano uničenje italijanskih in nemških oklopnih enic še dolgo ni doseženo.

in prav te enice so izvedle silen protinapad na angleške sile, ki se skušajo prebiti iz Džebelja proti jugu Bengazija, da bi spravili v težak položaj druge naše divizije, ki operirajo vzdolž obalnega loka. Angleška propaganda išče v cirenaiških kotih te divizije, toda išče jih zaman, kajti srečno so izvedle svojo premaknitev in dosegle nove položaje. Onih nekaj sto ujetnikov, o katerih pripovedujejo angleška vojna poročila zadnjih dni, najbolj kategorično demantira angleške trditve. Sile osi, ki so zgledno izpolnile težko nalogo sedanjega operativnega cilja, so pripravljene za nove borbe. Našim sovražnikom preostane samo še merjenje razdalje med začetnimi cilji in med mnogo bolj skromnimi dosežki doseženimi uspehi, posebno če upoštevajo velike žrtve v Cirenaiiki in poraze, ki so jih doživeli na drugih bojiščih, ki tvorijo skupen okvir vojne trojnega pakta.

Nemško vojno poročilo

Uspešno odbiti sovražnikovi napadi na jugu vzhodnega bojišča — Preprečeno angleško izkrcanje na norveški obali — Izjalovljeni angleški napadi v severni Afriki

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 28. dec. Vrhovno poveljništvo nemške vojske je objavilo danes naslednje vojno poročilo:

V južnem odseku vzhodne fronte je bil nasprotnik, ki mu je uspelo na nekaj krajših vzmetih med naše postojanke, odbit z več odločnimi protinapadi. Nemške, italijanske in slovaške čete, kakor tudi prostovoljska divizija zaščitnih oddelkov »Wikinga«, sestavljena iz danskih, nemških, finskih, flamskih, nizozemskih in norveških prostovoljcev, so se v borbah vnovič odlikovale. V srednjem odseku vzhodnega bojišča so bili po hudih borbah ustavljeni jačji sovražni napadi. Manjši sovražnikovi napadi so bili prav tako odbiti v severnem odseku bojišča.

Letalske sile so v vseh odsekih bojišča podpirale vojsko v borbi z učinkovitimi napadi na zbirajoče se sovražne čete, naprave v sovražnem zaledju in železniške proge.

V ožini pri Kerču so močni oddelki bojnih in strmovalnih bojnih letal še nadalje napadali sovražne ladje. Potopili so tri prevozne ladje s skupno 2800 br. reg. tonami ter poškodovali neko topolarko, kakor tudi še štiri druge ladje.

Na vzhodni obali Anglije so boja letala v noči na 28. decembra potopila 6000 tonsko tovorno ladjo.

Angleške pomorske sile so 27. decembra skušale izvesti nenaden podvig na dveh oddaljenih točkah norveške obale. Po hudih spopadih s krajevnimi stražnimi od-

delki vojske in mornarice so bile angleške čete, ki so se tam iskrcavale, pregnane. Umaknile so se na svoje ladje. Nemška bojna letala so potopila v skupini bežičnih bojnih ladij 1 rušilec ter poškodovali 1 križarko kakor tudi še neki drugi rušilec. Dosegli sovražniških bombnikov je bilo sestreljenih v letalskih spopadih in od protiletalskega topništva.

Ko se je sovražnik bližal, je mnogo angleških bombnikov napadle nemške prednje stražne ladje »Folke«. Prednja stražna ladja je sestrelila eno sovražno letalo, a je bila potem v junaški borbi proti neki angleški križarki in več rušilec, ki so bili s svojim ognjem v premoči, potopljena. Angleži so napadli in potopili nekaj norveških tovarnih ladij, ki so mirno plele ob obali.

V severni Afriki so se izjalovili angleški napadi na nemško-italijanske postojanke. Skupine nemških letalskih sil so uspešno napadle angleška letališča, kolone motoranih vozil in taborišča v Cirenaiiki.

O priliki napadov na letališča in pristanišče naprave na Malto so nemška letalska letala, ki so spremljale bombnike, sestrelila 3 angleška letala.

V pretekli noči so angleški bombniki napadli zapadne Nemčije. Med civilnim prebivalstvom je bilo nekaj ljudi ubitih in ranjenih. Po dosej zbiranih podatkih so nemski lovci in protiletalsko topništvo sestrelili 10 sovražnih bombnikov.

Junaštvo neukrotljivih bersaljerov Srđita borba z nadmočnim sovražnikom na bojiščih dan se je končala s krvavim porazom za sovražnika

Z vzhodne fronte, 29. dec. s. V prvih jutranjih urah na bojiščih je sovražnik skušal z močnim napadom presenetiti naše čete in prodreti v naše črte. Poizkus je bil skrbno pripravljen že več dni, toda ni uspel. Sovražnik je napadel položaje naše brze divizije z najmanj štirimi divizijami. Močne pehotne oddelke je podpiralo topništvo vseh kalibrov in številni eskadroni konjenice ter skupine tankov. Napad je bil srđit in odločen, čete so se stalno ojačevale. Naperjen je bil zlasti proti položajem, ki so jih trdno držali bataljoni nekega na-

šega bersaljerskega polka, ki so dosegli zmago kljub premočnemu sovražniku. Borbe, ki so bile strašne in težke tudi zaradi neprestanih snežnih viharjev, so trajale ves dan. Brezbojni bojiševiki, ki so očitno hoteli presenetiti naše čete, so ponovno doživeli, kako drago je treba plačati vsak poskus vdora v naše razvrstitve. Po eno-dnevnih neprestanih napadih sovražnik ni dosegel nobenega uspeha, imel pa je krvave izgube. Borba se je raztegnila od odseka bersaljerov do odseka bataljona Črnih srajc. Črne srajce so se borile z vnamo in

Japonci so se izkrcali na Sumatři

Japonske čete prodirajo na vseh bojnih področjih — Včeraj so se oddelki padalcev izkrcali tudi na nizozemski Sumatři

Tokio, 29. dec. d. Uradno poročajo, da so se včeraj močni oddelki japonskih padalcev izkrcali na nizozemski Sumatři in zavzeli več strateško važnih položajev. Padalci so strli odpor krajevnih posadk in pripravili izkrcanje čet, ki je v teku.

Japonsko izkrcavanje na Filipinih

Lisbona, 29. dec. s. Po senjaki došlih vesteh so številni japonski izkrcanihi sil na Filipinih začeli več. Samo med Antananom in Maubinom se je izkrcalo nad 10.000 moč. Izkrcanje je bilo olajšano zaradi tega, ker v tem obalnem pasu ni utrd. Popolnoma so uspeli napadi s poljskim topništvom in močnejši proti ameriškim oklopnim silam. Sanghaj, 29. dec. s. Tudi po vesteh, ki pri-

hajajo v to mesto, je položaj Američanov na Filipinih skrajno kritičen. Pravijo med drugim, da se je visoki komisar odločil boriti se do zadnjega, zagotavljajoč da bo ameriška pomoč gotovo prišla. Japoncem je uspelo izkrcati velike število tankov, s katerimi zadajajo sovražniku najtežje izgube.

Angleške in ameriške izgube

Tokio, 28. dec. s. Mornariški minister admiral Simada je v zbornici podal dokončne podatke o angleških in ameriških izgubah na Tihem oceanu od pričetka vojne do včeraj. Po njegovih izjavah je bilo potopljenih 7 oklopnih, 2 križark, 1 rušilec, 5 podmornic, 6 topničark in minolovcev, 8 torpednih čolnov, 16 tovornih ladij; hudo poškodovani so bili: 1 oklopnica, 2 križarki, 4 rušilci, 2 topničarki, 1 pomožna bojna ladja in 5 tovorne ladje, laže poškodovani pa so bili: 1 bojna ladja in 4 križarke. Japonci so zaplenili 50 sovražnih tovornih ladij s skupno 130.000 tonami in okrog 400 manjših ladij. Sestreljena ali drugače uničena so bila 803 angleška in ameriška letala.

Angleška vojska na Malajih

Tokio, 29. dec. s. Računajo, da ima sovražnik na Malajskem polotoku okrog 140 tisoč moč in sicer okrog 18.000 Angležev in 25.000 Avstralcev. Ostanek tvorijo Indijci, ki so imeli v zadnjih operacijah najtežje izgube. Angleško letalstvo v tem odseku, ki se je cenilo ob pričetku vojne na Pacifiku na 320 letal, je bilo reducirano na 90 letal, od teh ima sovražnik na razpolago okrog 40 težkih bombnikov.

Proslava osvoboditve Hongkonga na Kitajskem

Nanking, 29. dec. s. V vseh šolah so včeraj proslavili osvoboditve Hongkonga. Polkovnik Iveski, šef tiskovnega urada japonskih sil na Kitajskem, je govoril o japonskih zmagah in rekel, da je zadržanje Cankajskovo resnično obžalovanja vredno. Cankajšek bi moral razumeti, da nima več smisla, da bi se nadalje upiral po porazih Angležev in Američanov, kajti tako zadržanje ga bo dovedlo v dokončno propast.

Silen vtis v Avstraliji
Sanghaj, 29. dec. s. Avstralski ministrski predsednik je izjavil v komentarju glede vojaškega položaja na Malajskem polotoku, da je položaj posledica nepravilnosti in nepristojnosti sedanjega angleškega poveljstva. Padec Hongkonga je napravil silen vtis v vsej Avstraliji in vsi listi smatrajo položaj za zelo resen.

Kitajsko mnenje

Kanton, 29. dec. s. Uradni zastopnik čungkingse vlade je v nekem radijskem govoru obžaloval, da Angleži niso nudili daljšega odpora v Hongkongu. Zadržil je, da so bile kitajske čete na pohodu, da bi napadle Japonce za hrbtno, če bi Angleži lahko dalj časa vztrajali.

Nova japonska valutna politika

Tokio, 29. dec. s. Japonska vlada je odredila nekatere spremembe v svoji dosedanjí finančni politiki. Novi ukrep, ki stopi 1. januarja v veljavo, določa, da bo vlada odslej sama določila tečaj tujih valut. Uradnih tečajev valut sovražnih držav ne bo priznala. Japonska zunanja trgovina, ki se je doslej vodila na osnovi šterlinga in ameriškega dolarja, bo odslej na osnovi jena.

Eden v Moskvi

Tokio, 29. dec. s. »Niči-Niči« doznava iz Cunkinga, da pričakujejo v Cankajskovi prestolnici angleškega zunanjega ministra Edena, ki se bo udeležil konference, na kateri bodo proučene mere za odpravo težavne sedanje situacije. Eden se baje sedaj mudi v Moskvi.

Blokirano imetje

Tokio, 29. dec. s. Neki visoki uradnik finančne ministrstva je izjavil, da je na Japonskem blokirano angloameriško imetje za 1.800 milijonov jenov, dočim je v angloških državah blokirano za 900 milijonov jenov japonskega imetje.

V Ameriki zaplenjeni finski parniki

Buenos Aires, 29. dec. s. Mornariška komisija Zed-njenih držav je odredila zaplenbo 16 finskih parnikov, ki se nahajajo v severnoameriških pristaniščih.

NOVI DRŽAVNI PRORAČUN

Izdatki so določeni na 43.825,544.111 lir, dohodki na 35.424,600.000 lir
Izdatki so večji za 4.342,200.000 lir, dohodki pa za 3.949,100.000 lir

Rim, 28. dec. s. Včeraj ob 10. dopoldne se je sestel pod predsedstvom Duceja ministrski svet. Razen tekočih vprašanj je na seji obravnaval tudi vrsto problemov, glede katerih so bili sklenjeni primerni ukrepi.

Na predlog Duceja fašizma in načelnika vlade je bil sprejet načrt zakona, ki določa povečanje pokojnin in posebnih doklad za vseh osem kategorij vojni invalidov. Invalidnine se povečajo pri prvih 4 kategorijah za 6 do 40 odst., pri ostalih 4 za 6 do 15 odst. Tudi vse posebne doklade in prispevke so bili s tem zakonom naštrom znatno povečani. Ukrepi se uveljavijo s 1. januarjem prihodnjega leta. Sprejet je bil tudi predlog o posebnih izrednih dohodkih pokojnin dedičem Costanze Garibaldijeve.

Na predlog pravosodnega ministra je bil sprejet zakonski odlok, ki ureja vprašanja o upravnih likvidacijah gospodarskih podjetij. Z njim se izpolnjujejo v novih zakonikih izvedene reforme. Novi zakon obsega 250 členov in ureja vsa vprašanja insolventnih trgovinskih podjetij. Sprejet je bil tudi načrt dekreta s kazenskimi določbami v primerih delovnih prekrškov.

Ministrski svet je proučil in odobril novi proračun za finančno poslovno dobo 1942-43. Na osnovi skrbnih ocen dohodkov posameznih resorov in proračunov zneakov, ki bodo potrebni za državno upravo v prihodnjem poslovnem letu je bil državni proračun takole določen:

Izdatki: 20.364, 708.847 lir za finance, 691.020.100 za pravosodje, 444.111.140 za zunanje zadeve, 439.406.755 za kolonialne

zadeve, 3.015.809.719 za nacionalno prosveto, 1.432.596.309 za notranje zadeve, za javna dela 1.074.542.401, 731.277.464 za promet, 5.424.427.200 za vojsko, 4.538.977.130 za mornarico, 4.188.676.000 za letalstvo, 963.326.257 za kmetijstvo in gozdarstvo, 344.949.588 za korporacije, 133.855.000 za ljudsko kulturo in 37.759.500 lir za ministrstvo za devize in valute, skupno lir 43.825.544.111.

Dohodki: skupno 35.424.600.000 lir.

Primanjkljaj: skupno 8.400.944.111 lir.

V primerjavi s proračunom za poslovno dobo 1941-42 določa novi državni proračun povečanje izdatkov za 4.342.200.000 lir ter povečanje dohodkov za 3.949.100.000 lir. Po državnem proračunu za tekočo poslovno dobo bi moral znašati primanjkljaj lir 8.784.000.000. Potemtakem bo primanjkljaj v prihodnji poslovni dobi za 393.100.000 lir manjši. Izdatki se bodo povečali zaradi zboljšanja gospodarske službe v državnem gospodarstvu. Skoraj za dve milijardi se bodo povečali izdatki za normalne potrebe vojaške uprave. Znatno so bile povišane tudi postavke ministrstva za nacionalno prosveto, posebno zaradi novih načel šolske vzgoje ter ustanovitve novih razredov, potrebnih sprito večjega števila šolobveznih otrok. V proračunu izdatkov niso upoštevane vsote, ki bodo potrebne zaradi izrednih razmer za nadaljevanje vojne, pač pa so bili znatno povečani krediti finančnemu ministrstvu za kritje državnih dolgov. Po dobrem premisleku je bila v ta namen določena postavka povčlena za 3.890.000.000 lir, tako da bo finančno ministrstvo kos izrednim zahtevam sedanjega položaja bodi izdatke civilnega značaja, ki bi postali nujni zaradi vojnega stanja. Te potrebe bodo kritje v proračunski dobi od časa do časa, kakor bodo pač nastajale.

Za dobri dve milijardi so se znižali proračunski izdatki ministrstva za javna dela, za zunanje zadeve ter za kmetijstvo in gozdarstvo, poškodljivo je bilo za plačila za izredna javna dela v Kraljevini kakor tudi v Albaniji z izdajo posebnih kreditnih potrdil v smislu zakona z dne 11. julija t. l. Zneski, potrebni za plačila se bodo vključili v posamezne državne proračune, kakor bodo pač zapadli. Upoštevani so bili novi izdatki za povišanje invalidne, kakor je bil glede njih sprejet poseben načrt zakona ob pričetku seje.

Na predlog finančnega ministrstva je bil sprejet tudi načrt zakona, ki določa nove davčne olajšave za dediščine po padlih v vojni in jih razširja tudi na dediščine po ohi, ki so padli v Afriki in Španiji.

Na predlog Duceja kot ministra za mornarico je bil sprejet načrt zakona, ki pooblašča mornariškega ministra, da dodeli potrebne število nižjih častnikov zboru prista-

niških poveljstev na osnovi izrednih natečajev za rezervne oficirje. Na predlog prosvetnega ministra so bile sprejete posebne odredbe glede ustanavljanja italijanskih znanstvenih zavodov v tujini. Na predlog ministra za javna dela je bil med drugim sprejet zakonski odlok, po katerem odstopa mešinska občina svoja stanovanjska poslopja in stavbišča avtonomnemu fašističnemu zavodu za ljudske stanovanjske hiše ter zavodu »Incis«. Na ta način bo moglo spraviti v ravnanje občinsko gospodarstvo. Na predlog prometnega ministra je bil sprejet načrt zakona, ki določa posebne denarne nagrade za posadke tovornih ladij, ki predro ali skušajo predreti sovražno blokada.

Seja ministrskega sveta se je končala ob 12.30. Prihodnji se bo ministrski svet sestel 7. februarja.

Novi Tajnik Stranke prevzel posle

Rim, 29. dec. s. V palači Fašist. Stranke je včeraj novi Tajnik Stranke Aldo Vidussoni v okviru posebne svečanosti prevzel svoje posle. Svečanost je potekla povsem v vojnem obeležju. Udeležili so se vsi člani fašističnega nacionalnega direktorija in drugi prvaki, med drugimi je bil prisoten tudi Ekse. Josip Tassinari, dosedanjí kmetijski minister.

Dosedanji Tajnik Adelchi Serena je ob tej priliki podal pregled sil Fašistične Stranke ter je svojega naslednika informiral tudi o delovanju strankinih organizacij. Predstavil mu je fašistične prvake in načelnike uradov centralnega tajništva in direktorija. V svojem govoru je Serena poudaril, da predstavljata notranja fronta kakor bojišče eno samo neločljivo fronto zmage, na kateri vsi do zadnjega vdan služijo Duceju.

Aldo Vidussoni je izjavil, da je ponosen na znanje, ki mu je bilo izkazano s tem, da v še večji meri služi Stranki. Ta izmenjava straže ne bo romenila nobenega presledka v delu. V Ducevem imenu za stranko, ki je izraz revolucionarne volje naroda, se bo delo nadaljevalo z vso intenzivnostjo. Stranka bo sodelovala z obojenimi silami, dokler zmaga ne bo dosežena. Svečanost se je pričela in zaključila s pozdravom Duceju.

Dosedanji Tajnik je v spremstvu prvakov in načelnikov posameznih uradov ter v družbi novega Tajnika odšel nato pred spomenik padlih fašistov. Aldo Vidussoni je preden položil šopek cvetja. Na častni straži ob spomeniku so bili avangardisti.

Nedeljski sport:

Tableteniški turnir

Mladike na Kodeljevem je zvrstili najboljši igralci v pokrajini — Vsa prva mesta so pripadla Hermežanom

Ljubljana, 29. decembra. Po manjših uvodnih prireditvah je bil v soboto in nedeljo na Kodeljevem prireditelj agline Mladike prvi letošnji večji tableteniški turnir, ki je po številu in kakovosti nudil popolno sliko sedanjih moči te naše sportne panoge. Vabljiv prireditelj so se odzvali vsi klubi in poslali vsaj po eno skupino v moštvena tekmovanja. Odlično je bilo zasedeno stali tekmovanje poedincev. Pogrešali smo edino ženske, ki so se včasih tudi v tej sportni panogi uveljavljale s priličnimi uspehi. Tekmovanje je privlačilo precej gledalcev, ki so z užitkom spremljali nekatere zanimive borbe. Zlasti je zbujal zanimanje odlični Marinko, ki je po dolgem odmoru prvič nastopil na ljubljanskem tleh.

TEKMOVANJE MOSTEV

Turnir se je začel v soboto popoldne s tekmovanjem mostov, ki je med poznavalci moči posameznih klubov zbudilo veliko presenečenje. Moštvo Slavije, ki mu niso pripisovali nobenih pomembnejših izgledov, je pokosilo vse svoje nasprotnike do finala, kjer je tesno podleglo Hermežanom. Njegova žrtev je bilo celo najboljšo moštvo Mladike, ki je bilo velik favorit.

K sodelovanju se je prijavilo skupno 7 moštev. Mladika je poslala v boj tri moštva, in sicer so za Mladiko I igrali Strojnik R., Krečič II. in Medved, za Mladiko II Krečič, Koemur, Tršinar in za Mladiko III Krečič I., Bajec, Keržič II. Korotan je vpisal dve moštvi: boljše je nastopilo kot Korotan II v postavi Lackner, Strojnik A., Bradeško, slabše kot Korotan I. v postavi Gabrovšek, Zrnar in Padovan. Za Hermež so nastopili Marinko, Bogataj in Djinovski, za Slavijo pa Blažič, Poženel in Pavlič. Tekmovanje je potekalo takole:

I. kolo

Mladika I. se je plasirala v polfinale brez boja. Slavija je premagala Mladiko III. 5:3, Hermež: Korotan II 5:4 in Mladika II: Korotan I 5:2. Osembe vreden je tesen poraz Korotan II proti Hermežu. Pri Korotanu se je uveljavil odlični zlati Bradeško, ki je celo premagal Marinko. Tudi zmaga Slavije je bila že presenetljiva in je dala slutiti, da nekaj ni v redu. Slavija je tak s nereda podčrtala še bolj v naslednjem kolu.

II. kolo

Slavija: Mladika I 5:1 (!!)
in Hermež: Mladika II 5:1
Mladika je po obeh zastopnikih popolnoma odpovedala in doživela temeljito lek-cijo, ki ji bo upajmo koristna vsaj za — bodoče.

Finales

Hermež: Slavija 5:3
Slavija je ohranjena po prejšnjih uspehih zaigrala poletno in čeprav je bila porazena, je rezultat nad vse časten. V njenem moštvu se je odlikoval zlasti Blažič, ki je

Prvi poraz Venezije

Triestina zopet v vodstvu — Atalanta se približuje vrhu — V diviziji B je na prvem mestu Bari

Ljubljana, 29. decembra. S krepko podporo Atalante, ki je doma premagala Venezo, je Triestina po večerajšnjih tekmah zopet prevzela vodstvo v tabeli. Tesno — le za gol razlike v količniku gre — si sledita z enakim številom točk Venezia in Roma, ki je morala večeraj na svojem igrišču prepuštili Torinu eno točko. Tako je večerajšnja nedelja zopet močno zblizala vse aspirante na boljše mesta, zlasti, ker je Ambrosiana uspelo v Bologni odnesti obe točki, Liguriji pa v Genovi pol izkupitka. Fiorentina je gostovala v Modeni in odšla tudi z eno točko. Tekme so dale naslednje izide:

v Modeni: Modena - Fiorentina 1:1 (1:1)
v Napoliju: Napoli - Livorno 2:1 (1:0)
v Bologni: Ambrosiana - Bologna 1:0 (1:0)
v Turinu: Juventus - Lazio 2:0 (1:0)
v Genovi: Genova - Liguria 1:1 (0:1)
v Rimu: Roma - Torino 0:0
v Milanu: Milano - Triestina 2:2 (1:1)
v Bergamu: Atalanta - Venezia 1:0 (1:0)
Po večerajšnjih tekmah je vrstni red v diviziji A v vrhu naslednji: Triestina (13:6), Venezia (10:5) in Roma (15:8) 13 točk, Ambrosiana (14:9) in Liguria (20:15) 12 točk, Atalanta (18:14), Fiorentina (14:13), Juventus (14:13) in Torino (10:12) 11 točk itd.

Tudi v diviziji B so večerajšnje tekme močno spremenile sliko v tabeli. Veneza je doma dosegla priložnično samo neodločen rezultat enako njena sotekmovka Fiorentina proti Padovi, med tem pa je Bari na Reki premagal Fiumano in s razliko ene točke povzpel v vodstvo. Novara je temeljito obračunala z Alessandrijo, ki je morala kar za dve mesti nazaj. Visoko zmago je odnesla tudi Pro Patria proti Sieni, ki je na bojišču zmagala proti Luccheseju 4:1. Slednja tekma je bila v enem prejšnjih kol odločena. Posamezni izidi so večeraj bili:

v Vicenzi: Vicenza - Spezia 0:0, v Vidnu: Udinese — Prato 1:1, na Reki: Bari - Fiumana 2:1, v Lucchi: Savona - Lucchese 1:0, v Novari: Novara - Alessandria 4:0, v Sieni Pro Patria - Siena 6:2, v

Najemnina

Mož, ki je ob treh popoldne pritislil na gumb zvonce v vili Rasmussen, je bil kavalir od pete do glave. Lepo narejena obleka, diskreten rjav klubok, kravat okusnega vzorca in čevlji, ki niso bili niti sportni, niti elegantni.

Gospa Elga ni imela niti pojma, kdo bi bil ta mož, toda ta prijetna sunanje, razen tega pa nekam nerazložno zamrznjeno sprigorčilo od gospoda polkovnika Wikströma je napolnilo gospo Rasmussen, da je ponudila gospodu stol.

Prav za prav se je Elga nekoliko čudila, da ji nekdo polkovnik Wikström, ki ga je poznala samo na videz, kar je stanoval v isti hiši, povsem tuje osebe v hišo, toda na tem se ni dala nič več spreminjati.

— Kaj vas je napotilo k meni, gospod ... je vprašala gospa Rasmussen.

— Poulsen, milostiva gospa, Edward Poulsen, — se je predstavil neznanec.

— Da predem takoj k stvari: Na mislim vam ponuditi najvišjo plačo, prahu, ...

prejšnje čase igral za barve Mladike. Zmago v moštvenem tekmovanju si je tako priboril Hermež, ki je pokazal še najbolj izenačeno igranje, čeprav tudi njegovi igralci niso bili v najboljši formi.

TEKMOVANJE JUNIORJEV POEDINCEV
Prijavilo se jih je samo pet. Zmagal je Hermežan Bogataj, ki mu je bil najbližji nasprotnik Tršinar od Mladike. Igra so se vrstila takole:

Purkhart: Minkar 2:0, Bogataj: Potočnik 2:0, Tršinar: Purkhart 2:0. Finales: Bogataj: Tršinar 2:1.

TEKMOVANJE DVOJICO
Nastopilo je osem dvojic in sta zmagala favorita Hermežana Marinko in Bogataj. Rezultati so bili naslednji:

Merala, Strojnik A. — Recek, Tršinar 2:1; Strojnik R., Medved — Pavlič, Poženel 2:0; Djinovski, Krečič — Bajec, Keržič 2:0; Marinko, Bogataj — Bradeško, Lackner 2:1.

Merala, Strojnik A. — Strojnik R., Medved 2:1; Marinko, Bogataj — Djinovski, Krečič 2:1.

Finales: Marinko, Bogataj — Merala, Strojnik A. 2:0.

TEKMOVANJE POEDINCEV
Skupno je bilo prijavljenih in je nastopilo 25 igralcev, med njima vsa naša tableteniška elita. Favorit je bil seveda Marinko, ki je tudi zmagal. Edini Bradeško mu je uspel odvzeti 1 set. Tekmovanje je potekalo kot sledi.

I. kolo

Pavlič — Keržič 2:0, Recek — Ciselj 2:1; Merala — Koemur 2:0, Tršinar — Havilček 2:0, Medved — Kamenšek 2:0, Bajec — Padovan 2:1, Poženel — Minkar 2:0, Djinovski — Belec 2:0, Keržič O. — Janković 2:0. Bres borbe so se plasirali v drugo kolo Marinko, Strojnik A., Bradeško, Strojnik R., Bogataj, Krečič in Lackner.

II. kolo

Marinko — Pavlič 2:0, Recek — Strojnik A. par foršnit na prvega, Bradeško — Merala 2:0, Medved — Tršinar 2:1, Bajec — Strojnik R. 2:1, Bogataj — Poženel 2:0, Djinovski — Krečič 2:1, Lackner — Keržič 2:1.

III. kolo

Marinko — Recek 2:0, Bradeško — Medved 2:0, Bogataj — Bajec 2:0, Djinovski — Lackner 3:1.

Polfinale

Marinko: Bradeško 20:22, 21:16, 21:19
Djinovski: Bogataj 21:16, 21:17.

Finales

Marinko: Djinovski 21:19, 21:18.
Spretna organizacija je omogočila, da se je turnir končal ob napovedanem času. II. bojiščni turnir Mladike je uspel v vsakem pogledu, čeprav je prinesel nekaterim majhna, trenutna razočaranja.

Radio Ljubljana

TORJEK, 30. DECEMBRA 1941-XX

7.30: Poročila v slovenščini, 7.45: Lohka glasba, v odmoru napoved časa. 8.15: Poročila v italijanski. 12.15: Klasično trio. 12.35: Orkester Odra pod vodstvom mojstra Barzize. 13: Napoved časa — poročila v italijanski. 13.15: Komunistična glasba stana oboroženih sil v slovenščini. 13.17: Ljubljanski radijski orkester pod vodstvom D. M. Sijanca: pestra glasba. 14: Poročila v italijanski. 14.15: Odločki in operet: orkester pod vodstvom mojstra Petrarra. 14.45: Poročila v slovenščini. 15.15: Zbor ljubljanske Glasbene Matice. 19.20: Poročila v slovenščini. 19.45: Operetna glasba. 20: Napoved časa — poročila v italijanski. 20.20: Komentar dnevnih dogodkov v slovenščini. 20.30: Glasbena sezona ELAR: štirje kmetje, v odmoru slovensko predavanje in vesti v slovenščini. Po operi poročila v italijanski.

„Koča na Robu“

Za božične praznike smo dobili lep planinski roman Ivana Bučerja

Ljubljana, 29. decembra

Čeravno so naše planine čudovito lepe, da so se še tuji naseljali ob njih in jim pisali slovesne, je naše planinsko slovo, vendar precej siromašno. Janko Mlakar, ki je bil od vseh naših planinskih piscev najplodnejši, je imel le malo tekmecev oziroma vrstnikov, ki so se tudi s pisano besedo navduševali za lepoto naših planin in za dogajanja v njih. Po večini so imele naše planine le prijatelje, ki so jih radi obiskovali, ki so radi pisali po njihovih strminah in obdobjih njihovo razkošno lepoto, niso pa o svojem doživljanju v planinah pisali in s pisano besedo ohranili spomin nanje in na življenje v njih samih in v njihovih gostoljubnih domovih. »Planinski vestnik« je sicer objavil dosti pisanja o planinah, vendar pa so bili vsi ti opisi namenjeni le planincem, ki so planine že itak poznali, niso pa dosegli nenarodnikov in tudi pri njih zbudili misel in ljubezen do naših planin, kar bi bilo najpotrebnejše. Čeravno dragocen po svoji vsebini, je bil »Planinski vestnik« žal zmerom razširjen predvsem med člani Planinskega društva, ne pa tudi med ljudmi, ki so jih lepote planin čisto tuje, ki pa bi jim morale biti prav tako priljubljene, kakor so priljubljene med strastnimi planinci.

Roman Ivana Bučerja »Koča na Robu«, ki je nekakšno božično darilo našemu planinskemu slovo, je zaradi tega prijetno iznenadi, Založba »Viharnik«, ki je knjigo izdala, pravi o njej, in to je res, da nas je pisatelj popeljal v njej v divje lepe gorске predele. Izbrana beseda in slikovito opisanje s živo silo spajata planine in usodo ljudi, ki so sredi življenja povezani med seboj s planinskim tovarštvom. Knjiga je polna lepote visokogorskega sveta in bralca s svojo svojostnostjo, še bolj pa z resničnostjo in prepričljivostjo prevzame in navduši. Odmakneno življenje v gorski prirodi, trdo delo v steni, prepletajoča ilirika sloveških src, presenitveni pojani značaji planincev, borba za življenje in za človeka so odlike Bučerjevega romana, ki

SREDA, 31. DECEMBRA 1941-XX

Ob 7.30: Poročila v slovenščini. 7.45: Poročila v italijanski. 12.15: Golob-Adamčev duet na harmoniki. 12.40: Ljudski zbor pod vodstvom mojstra Prata. 13: Napoved časa, poročila v italijanski. 13.15: Komunistična glasba stana oboroženih sil v slovenščini. 13.17: Koncert pod vodstvom mojstra Michela Maziova. 13.50: Pestra glasba. 14: Poročila v italijanski. 14.15: Prenos iz Nemčije. 14.45: Poročila v slovenščini. 17.15: Ljubljanski kvartet. 17.35: Koncert pianista Alessandra Tamburinja. 19: Tečaj italijanščine, poučuje prof. dr. Stanko Leben. 19.30: Poročila v slovenščini. 19.45: Operetna glasba. 20: Napoved časa, poročila v italijanski. 20.30: Komentar dnevnih dogodkov v slovenščini. 20.30: Operetna glasba. 20.40: Koncert ritmično simfoničnega orkestra pod vodstvom mojstra Barzize. 21.40: Slovensko predavanje. 21.50: Simfonični koncert pod vodstvom mojstra Roberta Lupia. 22.45: Poročila v italijanski.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Ponedeljek, 29. decembra: Tomaž, škof.

DANAŠNJE PRIREDITVE

Kino Matka: Kraljičino srce
Kino Sloga: Vojvodina se zabava
Kino Union: Zaročenca
Kino Moste: Premeteni lopov in Alkazar
Slikarska razstava Debenjak - Jakac - Mihelič v Jakopičevem paviljonu

DEZURNE LEKARNE

Danes: Mr. Bakarčič, sv. Jakoba trg 9, Ramor, Miklošičeva c. 20, Murmayer, Sv. Petra cesta 78.

Iz Spodnje Štajerske

— Več vina iz Spodnje Štajerske. S priključitvijo dela bivše Jugoslavije je pridobila Nemčija okrog 20.000 ha vinogradov. Vinogradi na štajerskem zavzemajo okrog 25.000 ha površine in so drugi največji vinogradni kompleks Nemčije. »Donauzeitung« proučuje v bojiščni številki članek o vinogradništvu na Spodnjem štajerskem in plesce prihaja do zaključka, da bi morala Spodnja štajerska pridelati 600 do 700.000 hl vina, zdaj ga pa ne pridelata niti polovico toliko. Spodnja štajerska ima sedem vinogradniških okrajev, za katere bo ustanovljenih pet vinogradniških uradov in sicer v Mariboru, Ptuj, Celju, Gornji Radgoni in Brežicah. Naloga teh uradov bo povzročiti vinogradništvo in skrbeti, da se bo pridelalo več vina. Ustanovljena bo tudi posebna zveza vinogradnikov Štajerske.

— Nova ureditev meril in plač. Šef civilne uprave na Spodnjem štajerskem je izdal naredbi o uvedbi delovnih pravnih predpisov na Spodnjem štajerskem. Uredba določa, da se morajo merila in plače na Spodnjem štajerskem izenačiti z onimi v starem delu Spodnje Štajerske.

— Novi grobovi. V Mariboru so umrli dvostoročje Marija Drogeniz, stara 77 let, zasebnica Helena Kuderlicza, stara 94 let in zasebnica Paula Wolfrum, stara 77 let. V Poljanah je umrl upokojeni nadrednik in kontrolor brzojava Franc Prelec, star 57 let.

— Enotno praznovanje božičnih praznikov. Štajerski Heimatsbund je posredoval, da so se praznovali božični prazniki letos po vseh krajevni skupinah enotno po nemškem vzorcu. Praznovanje je organizirala nemška mladina in »Marburgerzeitung« poroča, da je bila udeležba prebivalstva povzročila zelo velika in da so napravile proslave na udeležence globok vtis.

— Nova zbirka za z.m.sko pomoč. 29. in 21. decembra so na Spodnjem štajerskem priredili ponovno javno zbirko prostovoljnih prispevkov za z.m.sko pomoč. Zbrali so 213.500 mark, od tega odpade na okrožje Celje 77.000, Ljutomer 12.000, Maribor-okolica 25.000, Maribor-mesto 51.000, Ptuj 25.500, Brežice 6.000 in Trbovlje 16.000 mark. Na glavo odpade 49 penigov, dočim je odpadlo pri prejšnjem zbiranju 38 penigov.

Dogeni živine

Prehranjevalni zavod Visokega Komisarja za Ljubljansko pokrajino priredi v prihodnjem tednu tele dogone za klavno živino:

v ponedeljek 29. t. m. v Crnomlju za govedo in svinje;
v ponedeljek 29. t. m. v Novem mestu za govedo in svinje;
v torek 30. t. m. v Veliki Loki za govedo in svinje;
v torek 30. t. m. na Vrhniki za govedo.

Veljavnost šoferskih izkaznic

Na vlogo, izročeno po zastopniku poklicnih šoferjev g. Visokemu komisarju, da bi veljale šoferske izkaznice tudi za prestop meje ljubljanske pokrajine je prejel Skupina šoferjev pri Pokrajinski delavski zvezi od Visokega komisarja naslednji odgovor: »Na izraženo željo, da bi veljale šoferske izkaznice poklicnih šoferjev namesto potnega lista in bi opravile šofere za prestop iz Ljubljanske pokrajine in nazaj, se sporoča, da tej želji ni mogoče ugoditi. Šoferji morajo imeti za prestop odnosno za vstop v Ljubljansko pokrajino enako kakor vsi ostali državljani redni potni list, izdan od Kvesture v Ljubljani. Šoferska legitimacija velja edino le za upravljanje avtomobila v vsej Kraljevini; če pa hoče kdo potovati v ostale pokrajine Kraljevine, mora imeti še potni list.

Sestanek vseh poklicnih šoferjev bo v nedeljo, 4. januarja ob pol 10. dopoldne v Pokrajinski delavski zvezi, vhod iz Copenve ulice (pri Rdečem križu) pritičijo, sejna soba. Ker je dnevi red zelo važen, se opozarjajo vsi šoferji na ta sestanek.

Delavci, zaposleni pri javnih gradbenih delih, dobe izplačane razlike

Ljubljana, 27. dec. V službenem listu od 24. dec. 1941 je bila objavljena odredba Visokega komisarja za Ljubljansko pokrajino, s katero so bile z veljavnostjo od 17. okt. 1941 določene za delavce, zaposlene pri javnih delih, katere izvršujejo bodisi zasebni stavbni podjetniki ali pa državne in samoupravne ustanove v lastni režiji, naslednje minimalne mezde:

1. za navadne delavce do 18 let starosti Lire 2.40, nad 18 let pa Lire 3.20 na uro;
2. za kvalificirane delavce (zidarje, tesarje itd.), zaposlene do 1 leta v svoji stroki, Lire 4, z več kot enoletno zaposlitvijo v svoji stroki Lire 4.50 na uro.

Ker je večina delavcev zaradi prekinitve dela že odšla na svoje domove, opozarjamo vse delavce, ki so bili zaposleni pri javnih delih, da takoj sporoče z navadno dopisnico svojim bivšim delodajalcem točen naslov, na katerega jim bo delodajalec nakazal pripadajoče zneske. Kdor pa ne ve za točen naslov delodajalca, naj sporoči podatke, kolikor jih ima, Pokrajinski delavski zvezi, Ljubljana, Miklošičeva cesta 22, in bo PDZ zanje ukrenila potrebno, da bodo dobili pripadajoče zneske izplačane.

Diplomatski snrežni v Madridu

Madrid, 29. dec. z. Zunanji minister je sprejel italijanskega veleposlanika, nemškega diplomatskega zastopnika, anostskega nuncija in španskega veleposlanika v Berlinu.

Samo eno sportno drsališče v Ljubljani

Prejšnje čase je imela Ljubljana celo vrsto drsališč na tako zvanih »bajerjih«

Ljubljana, 29. decembra.

Nekateri mislijo, da se je drsanje, ta najstarejši zimski sport, ki se je zanj ogrevala mladina prejšnjega stoletja najmanj tako kakor dandanes za smučanje, preživelo. Zdi se jim najbolj romantičen sport, poln tiste elegancije, ki je tako značilna za rokoko in njegove plesce. V resnici je imele Ljubljana prejšnja desetletja več drsališč in drsanju se je posvečalo mnogo več meščanov kakor dandanes. Kljub temu pa imena drsanje še vedno mnogo privrženca, kar se je izkazalo tudi zdaj, čim je postalo nekoliko hladneje.

Mladina v Ljubljani se lahko pritožuje, da nimajo zimskih igrišč. Imamo skromno sankališče in smučališče pri Celnovem gradu. V resnici spada bolj med igrišče kakor med prave sportne terene. Vendar so nanj prihajali tudi nekateri izveščani amaterji, ki so bili v sadrugi ter niso mogli najti nikjer druge blizu preizkuševališča smuči in terena za gimnastične vaje. Kako zelo je Ljubljana pogrešala še prejšnja leta, ko zimski sport še ni bil tako v časteh, zimska igrišča, smo se lahko prepričali na tej livadi v Tivoliju. Tam se je širilo daj za dnem, če je bilo kolikaj ugodnega smega toliko otrok kakor na pravem otroškem stadionu. V nekaj dneh je bil smeg tako zgizen, da bi bil skoro bolj primeren za drsanje kakor smučanje in sankanje.

Drsališča pa otroci niso imeli. V Ljubljani je le eno sportno drsališče in sicer Ilirija. Namenjen je predvsem sportnikom, ne pa tudi otrokom, ki potrebujejo prejšnje kakor prostor za tekmovanje. Drugi drsališč, ki bi služila sportnikom in otrokom in drugim ljubiteljem drsanja je v Ljubljani od leta do leta manj.

Prejšnje čase je imela Ljubljana celo vrsto drsališč na tako zvanih »bajerjih«. Bajerjev, ki so po večini nastali takoj, da

so opekarne, ki so potrebovale flovico, izkopale večje ali manjše jame. Talna voda je bila precej visoka in tako so nastali v jamah ribniki, ali bolje »žabjake«. Prejšnje čase je bilo nekaj takih drsališč v Trnovem v okolici trnovske opekarne, ki se je pozneje spremenila v žago. Največ drsališč je bilo v Kosezah in Šiški. Šišenska drsališča omenja še Vodnik. Med tem ko zdaj v Šiški ni več nobenega takšnega »romantičnega drsališča«, jih je še mnogo v Kosezah. Služijo pa bolj krajevnim potrebam. Močnaki otroci se ne hodijo tako daleč drsat.

Starejši meščani se pomnijo drsališče ob sedanjih Koceni ulici in Cesti v Rožno dolino. Znano drsališče je bilo tudi v Trnovem ob Kolezijski ulici. Najbolj na glasu je pa bilo nedvomno še nedavno drsališče na tivolskem ribniku. Tedaj je bil tivolski ribnik še precej večji, ko se ni bil zrusil na vzhodni strani, kjer je zdaj nova široka sprehajalna pot. Tivolsko drsališče je imelo posebno mnogo obiskovalcev. Ko so ga opustili, ga je mladina zelo pogrešala. Pravega nadomestila zanj še vedno nimamo.

Zdaj ima samo Rožna dolina večje drsališče, ki je pristopno vsem, otrokom in sportnikom, pa tudi lahko služi vsem namenom precej dobro. Tudi ta ribnik je bil prejšnje čase večji. Pred leti so ga delno zasuli, vendar pa še vedno obsega okrog 8000 kv. m. Zadnje čase je nenavadno živahno na njem. Celu iz pol ure oddaljenega mesta so začeli zahajati tja drsali. Pred božičem led ni bil še dober, zdaj je pa debel in gladek. Tudi veselja bo konec, ko bodo led zopet začeli sekati kakor ga sekajo vsako zimo, ko je dovolj debel. Led potrebujejo v pivovarniških hladilnicah, ne pa neposredno za živla. Sicer je pa ta led precej čist, ker voda izvira iz močnega studenca.

V počest je prihaja kot drsališče rakovniški »bajer«, ki pa ni tako popularen. Bres pravega drsališča so otroci v vzhodnem delu mesta, kjer ni »bajerjev«, a Ljubljana skoraj nikdar ne zamrzne tako, da bi lahko zaupali njenemu ledu.

Naše gledališče

DRAMA

Ponedeljek, 29. decembra: zaprto.

Torek, 30. decembra: ob 17.30 Bog z vami, mlada leta. Red: Torek.

Sreda, 31. decembra: ob 17.30 Bote Andraž. Izven: Zepena cena.

OPERA

Ponedeljek, 29. decembra: zaprto.

Torek, 30. decembra: ob 17.30 Ševljiki briv. Red: B.

Sreda, 31. decembra: ob 17.30 Večer pri grofu Orlovskem. Izven.

Silvestrovi večer v Operi Opera je pripravila za Silvestrovo prav prijetno presenečenje pod naslovom: »Večer pri grofu Orlovskem. Upravičila bo drugo dejanje iz Straussove opere »Nepetice«, ki se godi v vili grofa Orlovskega in predstavlja velik plemeniti večer. V okviru tega dejanja bo izvajanih večje število učinkovitih točk.

Opozorjamo naše čitatelje, da izide novoletna številka "Slovenskega Naroda" dne 31. decembra popoldne. Prosimo cenjene inzerente, da to upoštevajo; oglasi se sprejemajo do pol devete ure istega dne.

Letošnje božičnice

Mešna občina se je tudi letos spomnila svojih ohrbovanec

Ljubljana, 29. decembra. Letos društva niso prirejala običajnih božičnic. Mešna občina je pa kakor vsako leto razveselila ohrbovance svojih socijalnih zavodov in jim priprala številne božične pesterje. Kotičar je bilo mogoče, so postregli ohrbovancem s božično hrano in nekateri so tudi skromno obdarovali.

Prva božičnica je bila že 23. t. m., v torek, in sicer v otrokem zavetišču za Bežigradom. V tem zavodu so našli stroho dojenčki in otroci do šestega leta starosti. Božičnica je bila prirejena v slogu s starostjo ohrbovancov. Otroke so razveselili s božičnim prižorom in jim postregli s priboljški.

Spomnili so se tudi nezaposlenih, ki so preživeli božič v cukrarni. Božičnice v cukrarni so postale tudi že tradicija. Vsako leto ob tej priliki jim vrtijo veselo praznično ogledalico toplo tudi pri sreči. Letos je bila božičnica tudi lepa, čeprav skromna. Otroci iz prehodnega doma, ki so našli zavetje v cukrarni, so uprizarili božični prižor. Nezaposleni so prejeli dvojne porcije jedi,

rasen toga so se pa še posledicali s štrklji. Slovenska božičnica je bila tudi v sredo popoldne v mešnem zavetišču za onemogle v Japljevi ulici. Božičnica se je začela ob 15.30 v veliki obednici ki je bila spreminjena v gledališko dvorano s odrom. V dvorani so se zbrali vsi zdravi ohrbovanci vseh spolov. Na odru so gojenci prehodnega doma uprizarili božično sliko, potem so pa še zapeli nekaj lepših božičnih pesni ob spremljevanju glasovirja. Ohrbovance je obiskal župan dr. J. Andlešič z go so proro in v spremstvu načelnika mestnega socialno-političnega odbora dr. T. Klinarija načelnika mestnega socialnega urada dr. A. Kodreča, mestnega fizika dr. M. Rusa in ravnatelja zavetišča g. Langusa. Župan je voščil ohrbovancem, naj bi zadovoljni preživeli božič in še dočakali lepših časov. V imenu ohrbovancev se jim je zahvalil g. Kos Posebej je župan voščil vesel božič še božnim ohrbovancem ki niso mogli zapustiti svojih sob. Ohrbovanci so prejeli boljšo hrano, najpotrebnejši so bili obdarovani s perilom, kot priboljšek so pa moški prejeli cigarete in ženske jabolka.

DNEVNE VESTI

— Prihranki hrvaških delavcev v Nemčiji. Nemško posaništvu v Zagrebu je te dni objavilo, da so hrvaški delavci, zaposleni v Nemčiji po raznih industrijah, poslali svojem v nemški hrvaški državi v času od začetka julija do konca novembra 5 milijonov 55.000 RM. Hrvaški delavci, zaposleni v nemških industrijah, so torej poslali svojim družinam in nekaj kratkih mesecih nad 100 milijonov kun prihrankov oziroma zaslužka.

— Spet nova zanimivost za filateliste. O zanimivi protimasonski razstavi v Beogradu smo že večkrat poročali. Ker vlada zanjo še zmerom izredno veliko zanimanje, se je sedanja srbska pošta upravnica odločila, da bo izdala posebne protimasonske znamke, ki bodo kazale razne motive iz borbe proti komunizmu, masonstvu in judovstvu. Nove srbske protimasonske poštne znamke bodo prišle v promet takoj po novem letu in vlada zanje med filatelisti že zljaj izredno veliko zanimanje.

— Iz hrvaške diplomacije. Predsednik slovaške republike dr. Tiso je te dni v posebni avdiciji sprejel novega poslanika neodvisne hrvaške države pri slovaški vladi dr. Berkoviča, ki smo o njegovem imenovanju te dni že poročali. Dr. Berkovič je izročil predsedniku dr. Tisu svoje poverilnice in se zahteval z njim v daljšem pogovoru o potih in usodi slovaškega in hrvaškega naroda.

— Moč italijanske industrije izvelečkov. Ob zadnjem štetju industrijskih podjetij so ugotovili, kakor poroča Agit, da je obratovalo v Italiji 11.056 industrijskih podjetij, ki so se bavila z izdelovanjem izvelečkov (ekstraktov). Največ jih je bilo v severni Italiji (4575), približno enako v sredini (2246) in južni (2253) Italiji, na otokih pa 1928. Ta podjetja so zaposlevala skupno delavcev, tehničnega upravnega in volstvenega osebja 136.012. Na prvem mestu je bila Lombardija (1466), sledijo Sicilija (1439), Toscana (1188), Puglija (1184), Veneto (903) in Piemont (894). V ostalih pokrajinah je bilo število podjetij manjše od 600, na zadnjem mestu pa je bila Lucania s 126 podjetji.

— Preskrba Zagreba z živili in kurivom. Kakor poročajo zagrebški listi, je bil Zagreb za božične praznike prav dobro preskrbljen z živili in tudi s kurivom. Zadinje tri dni pred božičem so na zagrebških železniških postajah iztovorili 2.312 vagonov raznih živil in kuriva.

— Kritika in čitajoče občinstvo sta sprejela letošnji knjižni dar Vodnikov družbe izredno pohvalno in navdušeno. Glas gre po deželi, da je Vodnikova družba tudi letos častno izpolnila svojo nalogo in svojim članom pripravila res izbran in skrbno urejen knjižni dar. Tudi našim čitateljem priporočamo, da postanejo člani Vodnikove družbe in tako polpro njeno preprotno in koristno prosvetno delo.

— Rdeči križ poroča. Učenke 3. razreda II. dokliške meščanske šole v Spodnji šiški (Bežigrad) so pordarile sekcijski za socialno pomoč Rdečega križa 70 L. Po g. Čemažarju je isti sekcijski Rdečega križa daroval Streliški klub 1.000 L. Izkazali so se tudi uslužbenici Higijenskega zavoda v Ljubljani, ki so sekcijski za socialno pomoč Rdečega križa namesto dveje na krsto blagopokojne gospe Jelene Kajželj, matere svojega tovariša dr. Vladimira Kajželja, darovali 243 L. Kot božični prispevek so isti sekcijski Rdečega križa podarili uslužbenici Narodne banke v Ljubljani 150 L. Sekcijski za socialno pomoč našega Rdečega križa so se spomnili tudi g. Hubert Repovž iz Ljubljane, ki je daroval 300 L. ga. Boža Vrhunčeva iz Ljubljane, ki ji je podarila 100 L. in neimenovani, ki ji je po predsedniku Rdečega križa g. dr. Otonu Fetičihu daroval 100 L. Vodstvo Rdečega križa za plemeniti darovalcem iskreno zahvaljuje.

— Ureditve plačilnega prometa med Hrvaško in Srbijo. Po dolobah nemško-hrvaškega plačilnega posredstva se do nadaljnjega vrši plačilni promet med Hrvaško ter Srbijo, Belgijo, Poljsko, Nizozemsko in Norveško potom obračunske blagajne v Berlinu. Za plačilni promet med Hrvaško in Srbijo je bil dosežen se poseben dodatni sporazum med Hrvaško državno banko in Srbsko narodno banko, ki določa, da se bodo posebne kopije plačilnih nalogov dostavljale neposredno, in sicer s posredovanjem podružnice Hrvaške državne banke v Zemun, tako da bosta obe banki na podlagi kopij lahko izprlali izplačilo koristniku še preden bo prišel plačilni nalog od obračunske blagajne v Berlinu. Te določbe veljajo samo za plačila

iz blagovnega prometa in tudi iz splošnega obmejnega prometa med Beogradom in Zemunom.

— Promocija dveh Slovencev v Zagrebu. Dan pred božičem sta bila na zagrebškem vseučilišču promovirana za doktorja vsega zdravilstva Ljubljancina gg. Vilmar Boris in Budč Zdenko. Mladina doktorjoma iskreno čestitamo!

— Ureditve vprašanja cen na Hrvaškem. Hrvaški gospodarski minister dr. Toth je te dni sprejel zastopnika nedavno ustanovljene hrvaške kmetijske organizacije in se z njimi pogovarjal o cenah. Na zahtevo kmetov, naj se izenačijo cene kmetijskih proizvodov s cenami industrijskih izdelkov, je minister dr. Toth odgovoril, da bo tudi to vprašanje v kratkem urejeno, predvsem pa bodo določene cene za oblačilne in obutvene predmete. Nato bodo postopno urejene tudi cene za ostale življenjske potrebšćine. Predstavnikom nove hrvaške kmetijske organizacije je minister dr. Toth napovedal, da bo hrvaška vlada posvetila pravični ureditvi cen največjo pozornost.

— Lep božični dar hrvaškim otrokom. V veliki dvorani delavške zbornice v Zagrebu so se popoldne pred svetim večerom zbrali revni otroci zagrebških ljudskih šol, ki jih je družina hrvaškega državnega glavarja dr. Anta Pavelića obdarovala s ševiji in oblekami. Skupno je bilo obdarovanih 1.700 otrok. Obdarovanja, ki je bilo po poročilih zagrebških listov zelo priročno, so se udeležili številni predstavniki hrvaških prosvetnih ustanov in hrvaškega ustaškega pokreta. Posebno božičnico sta priredila v Zagrebu za revne nemške in tudi hrvaške otroke nemški poslanik pri hrvaški vladi von Kasche in nemški poveljujoči general v Zagrebu Gleise von Horstenaus, ki sta s primerimi darili obdarvala več sto otrok.

— Nove cigarete na Hrvaškem. V neodvisni hrvaški državi so že pred mesecem izločili iz prometa vse cigarete, ki so imele nove srbske relikve, kakor n. pr. Ibar, Zeta in druge. Namestu dosedanjih cigaret Zeta so te dni dali v promet cigarete Hum, ki so z njimi kadilo zelo zadovoljni. Hrvaška državna monopolna uprava napoveduje, da bo v novem letu imela neodvisna hrvaška država v prometu samo cigarete s čisto hrvaškimi nazivi, da bodo tudi na ta način izbrisani poslednji spomini na bivšo Jugoslavijo.

— Letošnja oljčna letina bo odlična. Spravljanje oljne letine se vrši sedaj skoro v vseh pokrajinah. »L'Echo di Romac« trdi, da je glede na stanje oljk posebno v južnih pokrajinah, upravičeno upanje, da bo pridelek olja po količini in kakovosti odličen. Cene oljkan so od kraja do kraja različne in se ravnaajo predvsem po kakovosti in po cenah za olje. Nove cene za oljno olje, ki so napravljani iz 6% višje, zagotavljajo lastnikom oljnih nasadov pravičnejši dohodek v trenutku, ko jim je tako prilagoditve proizvodnje olja naraščajočemu povpraševanju. Kakor znano plača polovico površka cen država, tako da potrošnik ne bo nosil vse breme pridobitve. Podobno je bil potopek že pri drugih važnih kmetijskih pridelkih.

— Izvoz veržuta in namirnega grozdja. Izvozna dovoljenja veljajo kakor manj samo glede učinkov izvoznih prepovedi gospodarskega značaja. Nihova posest tako ne razrešuje izvoznika upoštevanja predpisov valutnega značaja, kakor tudi fiskalni zdravstvenih predpisov, predpisov glede cen itd., ki so vezani na izvoz blaga, na katerega se nanasa dovoljenje. S tem v zvezi obvešča »L'Echo di Romac«, da so nekateri proizvođači, za katere po upoštevanju zgoraj omenjenih predpisov, velja še posebni kontrolni predpisi. Med takimi proizvođači, ki so podvrženi posebnemu nadzoru glede upoštevanja cen, sta tudi veržut in namirno grozdje.

— Številno industrijskih in obrtnih ribarskih podjetij v Italiji. Ob zadnjem štetju podjetij so ugotovili, kakor poroča gospodarsko finančno dopolnilo Agita, da je obratovalo v Italiji 49.248 ribarskih podjetij. Skoro polovico (23.371) jih je bilo v severni Italiji, petino (10.046) v južni, nekaj manj (9.976) na italijanskih otokih, med tem ko so jih v srednji Italiji našli le 5.555. Zaposelanih so skupno 98.991 uslužbenec. Med posameznimi pokrajinami pripada prvo mesto Siciliji, kjer so našli 8.285 podjetij; sledi Veneto s 6.712, Lombardija s 4.032, Campania s 3.545, Piemont s 3.683, Puglija s 3.596 in Julijska Benetija s 3.136. Vse ostale pokrajine so imele manj podjetij kot 3000 in je bila na zadnjem mestu Lucania s 60 podjetji.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAF
Predstave ob delavskih ob 16, 18.15, ob nedeljah in praznikih ob 10.30
14.30, 16.30 in 18.30

KINO MATICA * TELEFON 22-41
Ljubljana v sliki in zvoku
Marjete Stuart v veselemu
Kraljišino srce
SARAH LEANDER
Willy Birgel Lotte Koch itd.

KINO SLOGA * TELEFON 27-39
Slika, glasba, dramske vsebine s najboljšimi filmskimi igralci
Ko se zastor dvigne...
Agassi, Ivancica, Berti, Armando, Falconi, Irma Gramatica
Za spomin! Ne zamudite najboljših filmskih umetnin!

KINO UNION * TELEFON 22-9
Krasna filmska drama
Zarčena

— Hermann Göring polkovniku Krenu Državni maršal Hermann Göring je postal vrhovnemu poveljniku hrvaškega letalstva polkovniku Krenu brzojavko, v kateri se ji zahvaljuje za požalje Hrvaške ob junaki smrti generala Udeita in polkovnika Möldersa.

— Prodaja tekstilnega blaga na Hrvaškem. S posebno uredbo hrvaškega trgovinskega ministrstva je bila v novembru racionalizirana prodaja tekstilnega blaga. Pri prvi uvedbi zaščitnih ukrepov se ni zdelo primerno, kakor poroča gospodarsko finančno dopolnilo Agita, da bi uvedli na kaznice. Omejitve so se na izdajanje prodajnih bonov, ki upravičujejo do nakupa oblačilnih predmetov. Po tem sistemu mora potrošnik, če hoče dobiti take bone, pred oblastmi podati zapriseženo izjavo o svoji oblačilni zalogi. Osebe, ki imajo več kakor 2 možki obleki, tri ženske obleke, več kot dva plašča in več kot tri pare čevljev ali imajo blaga oziroma usnja v odgovarjajočih količinah, ne morejo dobiti nabavnih bonov.

— 15.000 hrvaških delavcev na božičnih počitnicah. Nemške oblasti so poskrbele, da je lahko preživelo 15.000 v Nemčiji zaposlenih hrvaških delavcev božične praznike pri svojih v domovini. Iz Nemčije so se odpeljali v 30 posebnih vlakih. »Donauzeitung« poroča, da so hrvaški delavci polni hvale o toplem sprejemu in velikih ugodnostih, ki jih uživajo v Nemčiji.

— Protiframazonске znamke v Srbiji. V zvezi s protiframazonzonsko razstavo v Beogradu je izdala srbska pošta uprava posebne znamke, ki pridejo v promet 1. januarja 1942. Posebna serija obsega 4 vrednosti in stane 15 din. Na znamkah je prikazana borba židovstva ter njegovih glavnih pomočnikov komunizma in framazonstva. Slika na eni znamki kaže, kako je bilo židovstvo s komunizmom in framazonstvom strto. V Beogradu bodo prodajali te znamke na glavni poti proti predložitvi kupona, ki ga dobi vsak obiskovalec razstave od 1. do 6. januarja 1942 brezplačno. V tem omejenem času prodaje bo posloval v razstavnem poslopiju poseben poštni urad, pri katerem bo lahko vsak posestnik kupil eno serijo novih znamk. Prodajale se bodo tudi priložnostne kuvete s posebnim poštnim pečatom. Gre torej izključno za filatelistično privlačnost.

— Zvišanje pristojbin za uporabo javnih stranišč na Hrvaškem. Pristojbine za uporabo javnih stranišč na Hrvaškem so bile zvišane od 1 na 1.50 kune za I. razred in od 0.50 na 1 kuno za II. razred. Znatno so bile zvišane tudi pristojbine za uporabo javnih kopališč.

— Omejitve potovanja po Srbiji. Srbski notranji minister je odredil, da bo od 1. januarja 1942 potovanje po Srbiji dovoljeno samo s posebnim dovoljenjem oblasti.

— Gospod! Vaša gospa še nima »Gospodinskega koledarja« za leto 1942. Zelo jo boste razveselili, če ji ga podarite kot novoletno darilo. Dobi se v knjigarni Tiskovne zahtuje v Ljubljani, Šelenburgova ulica št. 3. 592-n

Iz Ljubljane

Izplačilo pokojnin za januar 1942

Posta Ljubljana 1 obvešča, da bodo državnim upokojencem pokojnine za januar 1942 izplačane po sledečem razporedu: dne 1. januarja naslovnikom, katerih priimek se začne s črkami od A do J, dne 2. januarja črke K do O, dne 3. januarja črke P do S in dne 4. januarja črke T do Z. Ta vrstni red izplačevanja pokojnin ostane tudi za naslednje mesece. Upokojenci se vabijo, da potakajo ob omenjenih dnevih po možnosti pismonoše na domu.

— Iz zadnja letošnja nedelja. Letos je bila velika večina nedelj v Ljubljani lepih. Tudi zadnja letošnja nedelja ni bila izjema. Sonce je sijalo ves dan, dopolnilo ni bilo niti megle, ker je pihala precej močna burja. Na prostem ni bilo posebno prijetno in mešani so se držali po večini doma, slasti se, ker so bili utrjeni po praznovanju prejšnjega tedna. Vendar jih je precej odpotovalo na Dolenjsko, kar je postalo sdaj že običaj vsak prost dan. Zdi se, da so večeraj tepežniki na Dolenjskem, ker so se vračali tako dobro obloženi. Otroci so imeli tudi v Ljubljani večeraj svoj velik dan. Dopolnilo je bilo na cestah skoraj več tepežkarjev kakor odraslih. Ker so bile zaprte trgovine, so nasokčili trafike in stanovanja, a žetev je bila v splošnem slabša kakor prejšnja leta, ko so tepežniki ob delavskih. Kljub temu so bili nekateri lahko zadovoljni, kajti nabrali so celo nekaj potic, ostankev božičnih dobrot.

— Iz mraz se še stopnjuje. Čeprav ni snega, se mraz precej naglo stopnjuje zadnje dni. Še večeraj je bilo precej mrazlo, ker je bilo ves dan jasno, so je popoldne vendar sorazmerno precej ogrelo. Tako je znašala večerajša maksimalna temperatura sredi mesta 0.9°. Noč je bila jasna in se je zopet močno ohladilo. Davi je bilo še precej hladno, kakor v soboto zjutraj, je je minimalna temperatura znašala -9°. Danes je znašala minimalna temperatura na Kongresnem trgu -11.3°. V predmestjih je bilo približno za 2° hladneje.

— Iz prejšnja Mešna predstava ohrbovancev urada v Ljubljani sporočamo, da nam šivilske nakaznice na decembra niso bile dostavljene na dom, daštravno smo po vsem miru ves čas dostavljanja čakali pri svojih vratih! Krasno prav lepa, da so

tudi nas urad usmili in nam pošlje nakaznice na dom. Stanovalec Mirja.

— Iz Umrti v Ljubljani od 19. decembra do 25. decembra 1941. Kamnikar Neža, 89 let, zasebnica, Mišičeva c. 21, Aleksandrovič Anton, 78 let, major v p., Erjavčeva cesta 4/I, Lichteneker Ivan, 48 let, zasebni namestnik, Korodčeva ul. 18, Rogar Frančiška, roj. Bohinec, 63 let, žena žel. uralnika v p., Dolenjska c. 8, Jeraj Jožica, roj. Škrobar, 37 let, žena trgovca, Gajeva ul. 6, Kroinik Melita, 19 let, hiralica, Vidovdanska c. 9. — V Ljubljanski bolnišnici so umrli: Gračner Peter, 18 mesecev, sin delavca, Ob Ljubljani 51, B. tenc Marija, roj. Yelčnik, 66 let, žena nadspredvodka žel. v p., Gosposvetska c. 13, Rozman Andrej, 74 let, tovarn. delavec, Nove Jarše 60, Podgornik Alojzij, 64 let, mazičar žel. voz v p., Celovška c. 102, Dolac Henrik, 49 let, posestnik, Jeršce 4 pri Logatcu, Ložar Ivana, 1 mesec, hči čevljarja, Zalog 3.

— Iz Svojece v Ljubljano pristojnih padlih vojakov bivše jugoslovanske vojske vabi mestni vojaški urad, naj mu najkasneje do kraja tega meseca sporoče imena padlih vojakov, njihove rojstne podatke, njihovo vojaško ediničo ter dan in kraj njihove smrti. Pismena ali ustna sporočila je treba oddati na Ambroževem trgu št. 7-1, soba št. 6.

— Iz Odsek za oblačilne nakaznice mestnega urada zaradi nujnega notranjega dela ne more more sprejemati strank v torek in sredo 30. in 31. t. m. Zato naj ta dva dneva ljudje ne hodijo s svojimi željami v odsek za oblačilne nakaznice, ker ne bi nič opravili.

— Iz »Veseli teater« bo kmel v sredo 31. t. m., to je na Silvestrovo, premiero svoje 13. programa! Na Silvestrovo bo v »Veselim teatru« zares veselo. Pripravili smo kopico burk, ilustriranih vcev, petja, akrobatike itd., tako da bo predpriprava za vstop v Novo leto prav prijetna. Šodoleje celokupen ansambel, kot gost pa nastopa v 13. programu tudi bivši nosilec glavnih vlog beograjske in zagrebške drame gosp. Ljubisa Jovanović, Godba: Adamčev sekret. Začetek ob 18.30. — Na Novega leta dan so tri predstave: ob 14.30, 16.30 in 18.30. — Vstopnice si omislite že v predprodaji; naša blagajna posluje v sredo od 10.—13. in od 16. ure dalje; na Novega leta dan pa od 10. ure dopoldne nepreknjeno do večera.

— Iz Za novo leto toči priznana najboljša originalna vina refoško, dingač, verono, rebulo, fraskati, rizling, chianti, čez ulico po 9 lir gostilna Lovšina. 593-n

Drobiž od vseh strani

— Oster mraz v Pireneji je prgnal trop 30 medvedov iz brlogov pod najvišjimi vrhovi. Zverine so se zatekle v kraje ob francoski meji.

— Rumunija je določila 70 milijard lejev za gradnjo novih železniških prog. Najvažnejša bo zgrajena v Transilvaniji, posebna proga pa bo pospešila promet med Bukarešto in Krakovom.

— V Parizu so zaprli 25 postaj podzemeljske železnice. Povod je bilo ustavljanje delovanje dvigal in mehaničnih stopile.

— V Iranu grade zadnje čase z največjo naglico nove ceste. Šušile bodo samo vojaškim potrebam.

— Zaloge čina so po novem razdeljene takole: Nizozemska 51.000 ton, Belgija 80.000, Norveška 14.000, Anglija 81.000, Bolivija 43.000 in Siam 17.000 ton.

— Po računih trgovinskega ministrstva Zedinjenih držav Severne Amerike je bilo v začetku leta 1941 po vsem svetu okoli 45.38 milijona avtomobilov. Leta 1936 jih je bilo 43.08 in leta 1931 le 35.81 milijona. Delež Zedinjenih držav se je dvignil od 26.70 milijona v letu 1931 na 32.56 milijona v letu 1941. To pomeni 21% porasta, medtem ko je število avtomobilov poraslo v istem razdobju po celotnem svetu za 41%.

— Trenutno pomanjkanje železa in kovin v Franciji je po poročilu agencije »Central Evropa« izpodbudilo razne rudarske družbe k novemu preiskovanju podzemlja na jugu Francije. Istočasno se v teku preiskovalna dela tudi v Bretagni. Ležišča so bila ponekod znana že od prej, vendar v peščinem izobilju njih izkoriščanje ni bilo donosno.

— Švicarska avtomobilska industrija in trgovina sta v veliki krizi zaradi pomanjkanja goriva. Zvezni svet je sklenil, da bo plačal vsem lastnikom avtomobilov, ki bi dali svoje vozove v popravilo domačim avtomobilskim delavcem, 30% stroškov za popravila.

— Španska vlada je sklenila simbolni pospešiti nacionalno motorizacijo. V ta namen je povabila nekaj inozemskih tvrdk, med njimi DKW, Autunion in Fiat, da postavijo v Španiji svoje avtomobilske tovarne. Te tovarne se bodo počele razen z izdelovanjem avtomobilov tudi s proizvodnjo industrijskih strojev in opreme.

— Po odredbi francoskih vojaških oblasti je bil turistični avtomobilski promet, ki se posluje pri pogonu elektrike in plina omejen. Vsak avtomobil sme mesečno prevoziti le 500 km. Avtomobilisti te vrste bodo došli posebne knjižice, v katere bodo morali dnevno ob odhodu in povratku v garažo zaobeležiti številke kilometrskega števca. Ob mesecu morajo predložiti komisariju za njihovo območje pregled uporabe, knjižice pa morajo nositi vedno s seboj in jih na zahtevo kontrolnih oblastev pokazati.

— Ameriško zrakoplovstvo razpolaga sedaj z novim bombnikom velikom. Namenjen je ta bombnik za petminutno službo in pravijo, da je sposoben leteti v Evropo in nazaj brez pristanka. Novi bombnik je dobil ime »Marte«.

Premog — drva — ogilje

specialno ogilje za generatorje vedno na zalogi pri

Resman Lojze

LJUBLJANA, C. 29, oktobra (Rimska) 21
Telefon 44-90

Mavc Amalija

vдова po viakovodji drž. železnice

Pogreb pokojne bo v torek, dne 30. decembra 1941 ob 1/2 3. uri popoldne z 2al — kapelice sv. Jožefa — na pokopališče k Sv. Križu. Sv. maša zadušnica se bo darovala v soboto, dne 3. januarja 1942 ob 7. uri zjutraj v cerkvi sv. Petra v Ljubljani. Ljubljana, dne 28. decembra 1941.

IVANKA, por. FRATINA, hči
LUDVIK FRATINA, zet — ANDREJEK, vnuk
in ostalo sorodstvo

M A L I OGLASI

Papirnat ZAVESE

za zatemnitve po najnižji ceni — stalna v zalogi

E. Zakrajšek, tapetnik

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 24 — telefon 48-70.

SPLOŠNO KROJASTVO

za gospe, dame in otroke, kakor tudi popravila in obračanje. Cene nizke, prvovrstna izdelava. Istotam poučujemo krojenje (najnovejši, brezhibni kroji). Izdelujemo vse vrste kroje po meri. Se pripravljamo! — Ljubljana, Kolodvorska ulica 18/I, drugo izvišče, ali Opova ulica št. 10/I, vhod iz Resljeve ceste. 2077

NE MUČITE OTROB

s vavljevanjem ribjih olj, ki je medica učinkovitejša in je rajši pijejo. — Pristno Ambrozevo medicino dobite le v — MEDARNI, Ljubljana — Židovska ulica 6. 2092

Inzerirajte v

»Slov. Narodu«

Presso i più importanti uffici postali del Regno potete consultare gratuitamente il catalogo delle carte valori postali vendibili per collezione dall'Ufficio Filatelico dell'Amministrazione delle Poste e Telegrafi. Gli uffici suddetti accettano le richieste di acquisto di francobolli e del catalogo. Il prezzo del catalogo è di L. 4.— se acquistato direttamente nell'Ufficio Filatelico di Roma. Per la spedizione aggiungere L. 1.10 per l'interno del Regno e Colonie e L. 2.75 per l'Estero. Pri največjih poštah uradih Kraljevine si lahko brezplačno ogledate katalog poštne vrednot, ki jih za kolekcije prodaja filatelistični urad Uprave Pošte in Telegrafa. Omenjeni uradi sprejemajo naročila za nakup znamk in katalogov. Cena kataloga je L. 4.—, če ga kupite neposredno pri filatelističnem uradu v Rimu. Za pošiljatev priložite L. 1.10 za Kraljevino in kolonije ter L. 2.75 za inozemstvo.

Od šentjanževca do pametive

Nekaj drobtin iz življenja našega ljudstva v dneh pred novim letom

Ljubljana, 29. decembra. Ljudstvo se vedno ni pozabilo, da je nekdanje praznovanje razen šentjanževca tudi dan Janca Evangelista in da je bil dan nedolžnih otročičev ali tepežni dan, neke vrste praznik. Od božiča do novega leta je bila nepretrgana vrsta več ali manj slovesnih dni. Slovesnosti jim pa ni vtisnilo zgolj cerkvenega praznovanja, temveč v veliki meri prastari običaji, pogosto izvrženi iz poganske dobe. Ljudstvo jim zdaj ne ve več pravega pomena, a ostali so še vendar dobro ohranjeni, da se nas prevzame njihov čar, kakor da nam prastari običaji leže v krvi ter najdejo vendar v nas še vedno odmev davnine v posebnem razpoloženju, čeprav ne razmišljamo o njih ali če se jim celo posmehujemo. Meščani so seveda mnogo bolj oddaljeni starim ljudskim izročilom ter ne žive tako pod vplivom praznovanja, ki jih ne diktira je praksa, temveč tudi šoge. Med našim ljudstvom pa živi še mnogo zanimivih narodnih običajev, da bi imeli etnologi in etnografi še precej dela.

Od kod izvira običaj, da se spodobijo praznovati šentjanževca na poseben, a vendar splešen način podobnih ljudskih praznikov — namreč z zanosnim praznjenjem kozarcev in petjem starih in najnovejših zdravic — in si najbrž nihče ne beli glave, ne meščani in ne deželani; praznujeta pa oba šentjanževca precej enako. Razlika je menda le v tem, da preprost podeželski človek čuti — lahko bi rekli — vprav nagonsko potrebo po tem praznovanju, da ga podedovan običaj sili poudarjati, naj posveti prazniku, kar je njegovega, meščani pa sicer ne čuti takšne notranje nujnosti, da mora praznovati kakšen poseben praznik, temveč praznuje, ker je že praznik in ker ne more plavati proti toku. V starejših časih so pa znali praznovati šentjanževca in šentjanža še pripisovati bolj določen pomen.

To praznovanje je imelo pristno domače ime, ki je menda med ljudstvom še živo. L. Pintar omenja v Letopisu Slovenske Matice 1. 1893 med svojimi jezikovnimi paberkami tudi besedo góštie, (gostovanjski praznik); to je ime za družinski, sorodniški praznik na šentjanževca in šentjanža. V teh dneh prihajajo domov, k staršem, po službah razprostrjeni in sploh drugje živeči otroci in obiskujejo se sorodniki. Toda obiskujejo se tudi vaščani. Med tem ko je praznovanje božičnega dne intenziven praznik in nenapisana etiketa velepa, da tedaj nikogar ne obiskuje, je drugi in tretji dan namenjen obiskom. »Góštie«, družinski praznik, je po mnunju nekaterih raziskovalcev podedben davnim »Christiam«; Rimljani so ga praznovali februarja (19., 20. ali 22.) ter ga imenovali tudi »cara cognatio« — god ljubega sorodstva, pa tudi »praznik gostovanja« ali »praznik pojedine«. Naši predniki so tudi praznovali godovno praznovanje in ga imenovali »ljubeznica«. Praznovanja so se smeli udeleževati samo sorodniki in svaštvo.

Legenda pravi, da Janca Evangelistu ni škodovalo zastupljeno vino. Zanimiva bi bila zgodovina »šentjanževca«, šentjanževca je med našim ljudstvom v posebnih časih. Včasih so na šentjanževca v cerkvah blagoslovljali vino. Blagoslovljeno vino je dobilo ime šentjanževca. Ljudstvo mu je pripisovalo posebne lastnosti in vlasti zdravilno moč. Toda dandanes je šentjanževca tudi vino, ki ga v vinorodnih krajih pijejo ob slovesu po vzajemnem pripravljanju duše, čeprav ni blagoslovljeno. Šentjanževca mora biti posebno dobro in močno vino in natočeno ga navadno v večje kozarce. Kozarec je seveda treba zvrtniti na dušek. Šentjanževca pa tudi še vedno pijejo v mnogih slovenskih krajih, ko se ženini poslavljajo v družbi tovarštev od samskega stanu in ko se mora odkupiti od »fantovstva«. Ko pijejo v naših krajih šentjanževca, pojo tudi šentjanževske zdravice. Eina starejših se glasi:

Ljubezen večna stvarila vsa,
Ljubezen nas živi,
Po bratovski ljubite se
Svet Janca nas uči.

Pijmo šentjanževca,
Da bode srečno
Življenje vsakega
Zdajno na večno.

Johanesu se strup je dal,
Da bi vnesel kri ga.
Da bi nam ne škodoval ta bokal
Napit z zdravico:

Pijmo šentjanževca...

Ze iz tega lahko sklepamo, da značaj praznovanja šentjanževca in šentjanža ni brez neke posebne osnove ter da ni nastal zgolj zaradi tega, kar pač ljudje ob praznikih vselej več ali manj popivajo. Naši običaji v teh dneh imajo najbrž osnovno že v predkristianski dobi kakor n. pr. kolektivno novoletno obiskovanje.

Tepežni dan pa je menda povsem pristen krščanski s svojimi običaji, ki so precej dobro ohranjeni tudi v mestu. To je spodinski dan, posvečen nedolžnim otročkom, ki jih je dal pomoriti Herod. Kako je pa vzniknil običaj, da je bila otrokom primarna pravica poseči po šibah, ni povsem jasno. Tepežni dan je posebno v časih v pokrajinah, kjer so še najbolj živi tudi drugi ljudski običaji. V Slovenskih gorah ima lepo staro ime, ki ga je zapisal menda na prejšnjem Miklošič — pametiva. Najdete ga tudi v Pieteršniku. Pomen je razumljiv najbrž tudi Slovincem v drugih pokrajinah, da besede ni treba še posebej razlagati: pametiva — spominski dan, spomin, to je praznik otrok. Toda ne le revnih kakor v mestih in industrijskih krajih. Na »pametivce«, to se pravi na tepežnike, gre tudi otroci iz bogatejših hiš, kajti predvsem gre za nekakšno obrednost, ne pa toliko za darove, ki jih pa »pametivarji« ali tepežniki seveda sprejemajo z veseljem. Nalaga za nje v Slovenskih gorah pečejo »koruzjake« — slabe vrste pogache iz koruzne moke — in kruh s prineso suhega sadja. Pripravijo jim najlepša jabolka in orehe, odkupujejo se pa tudi s drobižem. Običaj zahteva, da morajo odrasli sprejemati udarce z veseljem in po starem izročilu jim otroci prinašajo zdravje. Otroci pozdravljajo: »Zdravi bodite!« in pri tem škrkajo s šibami ali korbači več ali manj ognjevito. Nihče ne sme tepežniku zameriti, čeprav udriha še tako močno; dovoljeno je le pripomniti, da njegov korobač speče in izraža ni posebno prijetne občutke bolečine, tepežnik pa sme biti ponosen na svojo spretnost in pogum.

V starih časih so tepežnike, ki so vihreli šibe ali korabače posebno močno, tem bolj obdarovali. Večina tepežnikov se pa dandanes le dotakne s šibo svojih štev. Razumljivo je, da je ta običaj še tudi precej obdelan marsikje med ljudstvom in da ne goje do njega več posebnega spoštovanja. Zato tepežniki najete marsikje na zaklenjena vrata in v hiši vlada nenavadna tišina. Torbe tepežnikov se polnijo počasi in prehoditi je treba več vasi, preden se nabere kaj odkupnine. Tepežnik mora vsakič zgodaj, kajti opoldne je praznik otrok že končan; popoldne se začne pametiva odraslih in otrokom več ne primavajo izjemne pravice do pretepanja odraslih, zato jim tudi nočejo nič več dajati. Popoldne obiskujejo odrasli drug drugega, posebno fantje dekleta. Pod suknički skrivajo korobače. Ob primerem trenutku korobač smukne izpod obleke in zašvaga po dekletovih plečih. To seveda ne spaja več strogo med ljudske običaje, ki so navezani na določene dni, kajti rek, da »šiba novo mašo pojce, je v časih vse leto.

Tepežni dan v mestih pa nima več nobenega čara, ker so tepežniki le predvsem berači in meščani jih nočejo brez pridržkov priznati kakšnih posebnih pravic. V Ljubljani vidimo celo tepežnike, ki nimajo niti šib, pač pa so »oboroženi« vsi skoraj brez izjeme z malhami »za vsak slučaj«. Na tepežni dan ne pozabijo nikdar in na svojo »staro pravdco« opozarjajo zlasti radi meščane sredi mesta, najraje trgovce. Zato so bili letos tem bolj nestrani, ker je bil tepežni dan v nedeljo, ko so bile trgovine zaprte.

Horoskop za tekoči teden

od 29. decembra 1941 do 4. januarja 1942 — Transiti planetov s položajem Sonca ob rojstvu

Ljubljana, 29. decembra. Rojeni med 22. januarjem in 19. februarjem v Vodnarju: Zaradi izredno dobrega aspekta Venera s Jupitrom obstojajo vse možnosti za popravilo zaveženih razmer in ustvaritev družinskih šans.

Rojeni med 20. februarjem in 20. marcem v Ribah: Sonce in Merkur v konjunkciji in lepem aspektu vam jamčita za odlično zdravje in bistri duha ter s tem napredek. Smole v družinski in denarnih zadevah pa še vedno prinaša kvadratura Jupitra.

Rojeni med 21. marcem in 20. aprilom v Ovnju: Venera in Jupiter jamčita za družabno in denarno srečo. Rojeni po 10. aprilu čutijo še vedno togotnega Marsa, zaradi tega naj se varujejo pred poškodbami in naj ohranijo mirno kri.

Rojeni med 21. aprilom in 21. majem v Biku: Naklonjena sta Sonce in Merkur, zato kaže bolji za zdravje in za uspehe v kupcih. Zaljubljeni in umetniki pa bodo imeli slab teden zaradi slabe pozicije Venera.

Rojeni med 22. majem in 21. junijem v Dvojčkih: Zaradi dobre pozicije Venera in Jupitra se družinski in eksistenčni položaj lahko občutno zboljšata.

Rojeni med 22. junijem in 21. julijem v Raku: Zelo kritičen teden z avse. Slabemu razpoloženju lahko sledi bolezen, ali neprimišljena dejanja, kajti večina planetov je sovražna.

Rojeni med 22. julijem in 23. avgustom v

Levu: Približno tak položaj, kakor za rojene v Raku. V gnotnih zadevah bo še šlo, toda slabo se obeta v družinskih in posredovalnih zadevah.

Rojeni med 24. avgustom in 23. septembrom v Devlet: Velika nevarnost na vsakem koraku od vseh strani. Ne spuščajte se v nevarne in neznane posle, ker bi vse eksperimenti zelo razočarali.

Rojeni med 24. septembrom in 23. oktobrom v Tehtnici: Hude motnje v zdravju. Neuspehi v kupcih in poslih. Nekoliko olajšanja prineseta ugodna Venera in Jupiter. Rojeni po 10. oktobru bodo občutili togote Marsa. Rojeni v sredini znamenja naj ne tvegajo velikopoteznih akcij.

Rojeni med 24. oktobrom in 23. novembrom v Skorpionu: Dobro za vse posle, katerih opravljanje gre brez leposesedne zgovornosti. Dober teden za kupčije. Planeti obetajo dobro zdravje, na smolo pa kaže glede ljubezni.

Rojeni med 24. novembrom in 22. decembrom v Strelcu: Venera vam bo pomagala, da se boste spretno in okusno izmotali iz neprilic in izkušnjav. Nadzorujte strogo svoje denarne zadeve, bodite previdni v uradnih opravilih.

Rojeni med 23. decembrom in 21. januarjem v Kozorogu: Vse zamotane, razvražene razmere, v katerih ste zadnje čase živeli, boste lahko do dna domleli in ukrenili vse potrebno za zboljšanje svojega položaja. K temu vam bo pomagalo utrjeno zdravje in duševna čistost.

E. K.

Ameriška avtomobilska industrija

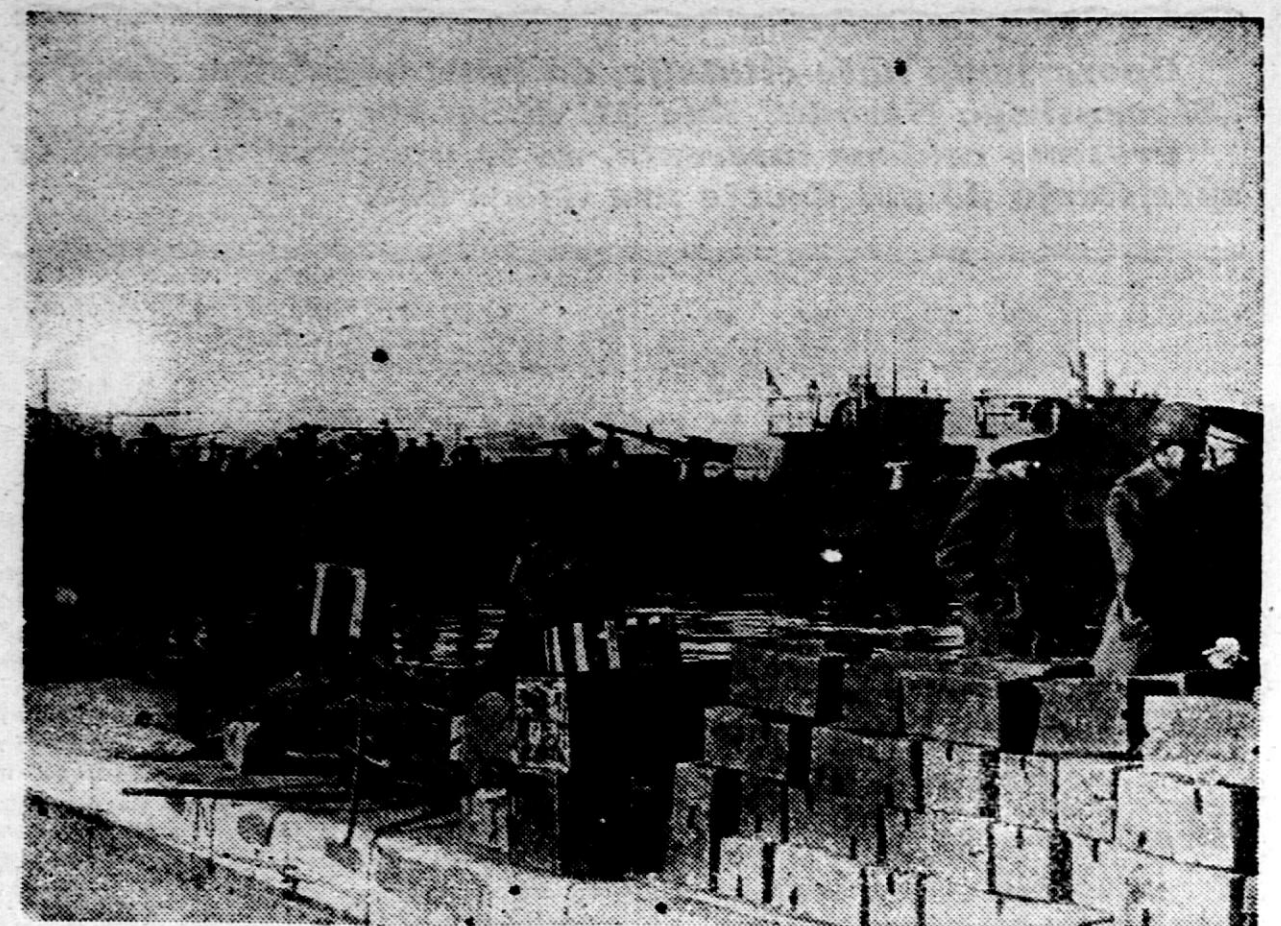
bo morala zaradi preobrazbe v letalsko odpustiti dva milijona delavcev

Avtomobilska industrija Zedinjenih držav je, kakor ugotavlja pisec zadnjega članka v rubriki, namenjeni avtomobilskim vprašanjem »Gazette dello Sport«, jedro, na katero se opira vse načrt ameriške zračne in zemeljske oborožitve. Ko se je Roosevelt odločil izvesti svoj oborožitveni načrt, ki naj bi ustvaril tako imenovano »zračno demokracijo«, je bila avtomobilska industrija pozvana vzdržati izvedbo dela prvih načrtov. Brez preobrazbe in pomoči te ogromne industrije bi ne bil v kratkem času izvedljiv noben zračni in zemeljski oborožitveni program.

Ameriška industrija letal je bila nezadostna in brez potrebne opreme, da bi dosegla proizvodnjo več tisoč letal. Zato je

Roosevelt pozval v vodstvo vojne proizvodnje Williama Knudsen, enega izmed najbolj sposobnih mož ameriške avtomobilske industrije. Knudsen je izpodbil vladno preobrazbo in povečanju večjega dela avtomobilskih tovarn in na njegov nasvet je bila zmanjšana proizvodnja avtomobilov za zasebne potrebe na 50% normalne proizvodnje.

Rooseveltov program je dočel proizvodnjo 50.000 letal za vojsko Zedinjenih držav, razen tega pa še zalaganje Anglije in drugih zaveznikov za izvedbo tega programa je bilo določenih samo za gradnjo letal 7 milijard dolarjev. 2% milijarde naj bi prevzela mobilizirana avtomobilska industrija, če bi se posvetila izdelovanju letal.

Prigionieri britannici catturati durante le ultime operazioni in Africa settentrionale vengono sbarcati in una base dell'Italia meridionale — Anglični ujetniki, ki so jih zajeli v zadnjih borbah v severni Afriki in so jih sedaj izkrcali na nekem oporišču v južni Italiji

Po podatkih, ki jih je objavilo časopisje »Wall Street«, je dobila avtomobilska družba General Motors, ki ji predseduje Knudsen, v septembru naročil v vrednosti 1.200.000.000 dolarjev, t. j. približno 24 milijard lir. Družba obsega večjo skupino med seboj povezanih obratov, ki zaposlujejo skupno okoli 290.000 delavcev. Od teh gradi Buick-motorje Pratt in Whitney za 120 milijonov dolarjev. Motorje istega tipa gradi za 90 milijonov dolarjev tudi Chevrolet. Družba Fisher pa izdeluje letalskih delov za nad 60 milijonov dolarjev. Strojnice izdeluje družba Oldsmobile.

V skupino General Motors spada tudi tovarna motorjev Allison, ki je konec junija imela naročil za 240 milijonov dolarjev. Razen te vojne proizvodnje je General Motors v tem času zgradila nekaj novih industrijskih naprav, v katerih izdelujejo pomembne važnejše letalske dele. Ni verjetno, da bi se General Motors pustila presenetiti in prehiteti od avtomobilske družbe Ford, ki je konec preteklega leta razglasila, da bo že v bližnji bodočnosti izdelovala po tisoč letal na dan. Program Forda bi se morda zdel neizvedljiv, vendar se ne sme pozabiti, da bo sedanja vojna izzvala tak napredek v gradnji letal, da bo omogočila, tudi najbolj fantastične načrte.

Govorje, da ameriška avtomobilska industrija že premišljuje o možnosti razvoja svoje sedanje letalske proizvodnje, o povečanju svojih obratov in o nabavi nove opreme. Za družbo General Motors so bila izročena največja naročila družbi Ford, ki mora dobaviti motorje in letalskih delov za 740 milijonov dolarjev. Družba Packard mora izdelati letalskih motorjev za 100 milijonov dolarjev. Chrysler bo izdelal razen tankov letalskih delov za 50 milijonov dolarjev. Končno sta sprejeli naročila še Continental Motors Co. za izdelavo motorjev v vrednosti 40 milijonov in Nash za izdelavo letalskih vijakov za 40 milijonov dolarjev.

V celoti se računa, da je samo pri izdelavi letalskih motorjev zaposlenih 60.000 delavcev. Vsa ostala letalska industrija Zedinjenih držav pa zaposluje 560.000 delavcev.

Uvajanje serijske produkcije letal, kakor je bila običajna v avtomobilski industriji, je izzvalo med drugim v večini tovarn odpust specializiranih strokovnjakov za avtomobilsko proizvodnjo, ki je bila sedaj znižana za 50%. Ford je moral na primer odpustiti 20.000 delavcev, ki jih ne more več zaposliti pri izdelovanju letal. K enakemu ukrepu je bila prisiljena tudi General Motors in ameriški gospodarski strokovnjaki računajo, da bo v bližnji bodočnosti dva milijona delavcev brezposelnih.

Most raznašalcev

Pred letom dni so zapustili mnogi pariški kolporterji francosko prestolico, da bi si poiskali kosček kruha drugod, ker v Parizu po njihovem delu ni bilo dovolj povpraševanja. Ker pa tudi drugod niso mogli dobiti zaposlitve kot kolporterji, so si pomagali začasno tako, da so prišli za drugo delo. Pariški kolporterji so gradili most v Lombreuilu, kjer je bilo treba na novo trasirati cesto, da so se izognili velikemu in nevarnemu ovinku. Most je bil te dni dograjen in izročen svojemu name-

nu. Ker so ga gradili večinoma sami pariški kolporterji, je dobil po njih tudi ime. Imenuje se »most kolporterjev«.

Dostavljanje živilskih nakaznic

Ljubljana, 29. decembra. Zaradi naglega dostavljanja živilskih nakaznic za mesec januar so bila pred prazniki objavljena navodila, vendar pa nekateri še vedno ovirajo to zamudno delo ter zato drugi ne morejo dobiti živilskih nakaznic dosti naglo. Za mesec januar je izdana namreč samo ena vrsta živilskih nakaznic, za ročne in težke delavce pa so posebne dodatne nakaznice, in sicer so živilske nakaznice za ročne delavce manjše, za težke delavce večje. Na vsakem potrdilu, ki ga podpiše prejemnik živilskih nakaznic, je označena dodatna nakaznica za ročne delavce z rimsko številko I, za težke delavce pa z II. Posebej opozarjamo, da dobe gospodinj, gospodinjke pomočnice, postrežnice, natakariji in natakarike po največji odredbi samo navadne živilske nakaznice brez kakršnih koli dodatkov, ker jih nova odredba ne smatra več za ročne delavce. Najtežji delavci bodo zamenkrat dobili samo dodatke težkih delavcev, šele meseca januarja bodo pa dobili še ostanek dodatka, ki jim pripada.

Mestni preskrbovalni urad je sicer ukrenil vse potrebno, da bi vse stranke lahko o pravem času dobile živilske nakaznice, vendar pa mora spet prositi družinske glavarje ter sploh odrasle člane družin, naj bo vsaj ta ali oni odrasli član družine te dni gotovo doma. Družinski glavarji morajo imeti pripravljene pravilno izpolnjene glave živilskih nakaznic za mesec december, seveda naj pa od glav prej odrežejo vse odrezke, ki so jim morda še ostali. Za vsako januarsko živilsko nakaznico je pa seveda treba pripraviti tudi po 30 centesimov. Enako ceno je treba plačati tudi za vsako dodatno nakaznico za ročne ali težke delavce. Ročni ali težki delavci morajo torej za obe nakaznici plačati 60 centesimov. Če dostavljajo ne bo našel družinskega glavarja ali katerega drugega odraslega člana družine, ki bi lahko prevzel živilske nakaznice, doma, bo pustil na vratih opozorilo, kdaj spet pride. Če tudi tedaj ne bo nikogar doma, bo dostavljalec izročil živilskemu nakazničnemu hišnemu gospodarju ali upravitelju hiše, ki pa mora imeti pripravljene glave živilskih nakaznic in denar za nove nakaznice. Izročitev živilskih nakaznic hišnemu gospodarju ali upravitelju bo vročevalce sporočil s posebnim opozorilom na vratih stanovanja dotične stranke. Dogajalo se je, da so se ljudje sklicevali, češ da imajo glave decembrskih živilskih kart še pri trgovcu, ter se začudeno spraševali, zakaj dobivajo nove nakaznice na dom. Vse to seveda znatno ovira naglo dostavljanje ter zato zadnjičkrat opominjamo povrsne stranke na red, hkrati pa jih opozarjamo, da bo mestni preskrbovalni urad sprejemal reklamacije zaradi živilskih nakaznic brez izjeme šele od 2. januarja dalje.

Inseriraj v „Slov. Narodu“

PROKLETSTVO

DEMANTA

Roman

— Pomiri se, draga moja. Nikoli več ga ne boš srečala.

— Ah... Bill Sharper je v rokah pravice.

— Da, če bi bilo to res!

— Pravim ti, da je tako in tudi Manzana je bil aretiran.

— Kaj praviš? Torej sta bila oba v Parizu?

— Ne, aretirana sta bila v Londonu... Aretiral ju je Allan Dickson.

— Allan Dickson? Ta prokleti detektiv, ki se je menda zelo zanimal za naju in ki je kriv vse najine nesreče!... Oh, ne govori mi nikoli o tem človeku, Edgar!

— Allan Dickson je storil samo svojo dolžnost, Edita.

— Nastal je molk. Edita me je nekaj časa gledala, potem mi je pa krepko stisnila roko.

— Ne misli več na to, — je dejala. — Mar nisi zdaj srečna?

— Da, Edita, srečna sva... in prav praviš, da morava pozabiti na preteklost... Misliiva si, da so bile to samo težke sanje.

— Bill smo pred hišo, kamor je morala Edita odnesti bluze.

— Odslovi šoferja, — je dejala, — ker se bom morda nekoliko pomudila tu v hiši. Včasih moram čakati tudi celo uro, preden oddam svoje delo... potem pa moram še k blaginji z nakazilom po denar, a takim gospodom se nikoli ne mudl.

— K blaginji ti ni treba več hoditi, Edita. Pusti jim svoj skromni zaslužek. Denarja zdaj ne potrebujeva več.

— Ne, Edgar, delala sem in za svoje delo hočem biti plačana. Zakaj bi pustila svoj zaslužek tem ljudem? Sicer so mi pa prav ti franki zelo pri srcu. To je namreč zadnji denar, ki sem ga zaslužila s svojimi rokami, in zato bi ga rada shranila. Mislim, da mi prinese srečo.

— Dobro, te pa potakam.

Edita je stopila v hišo in odšla po dolgem hodniku, jaz sem pa sledil nekaj časa z očmi njeni graciozni postavi. Ko mi je izginila izpred oči, sem sedel v avto, si prižgal cigaro in začel razmišljati.

Vse je šlo znenadno po sreči. Bil sem bogat, postal sem se bil zopet s svojo ljubico — kaj več bi še mogel želeči? Toda takoj je padla senca na moje srečo. Začutil sem pod roko prokleti demant, ki mi je bil tako sagrenil življenje.

Tri leta in pol je bilo minilo od tiste noči, ko sem ga bil vzel iz vitrine. Noben list ni bil priobtel poročila o tej tatvini, čeprav je šlo za tako dragocen demant. Uprava Louvra je pa gotovo obvestila policijo o nji. Policija je pač uvedla preiskavo, ki pa ni rodila zaželenega uspeha in zdaj je bila ta zadeva pač le položena na cedac.

Preiskavo bi pa lahko prej ali slej obnovili, in sicer v šestih letih in pol, preden bi bila tatvina po določbah francoskega zakona izročena pozabi. Kaj če bi Manzana, — sem razmišljal, — na zaslišanju izpovedoval o tej aferi? Ah, kaj bi pa mogel povedati? Da je neki Edgar Pipe ukradel iz muzeja dragocen demant... Toda kako naj najdejo Edgarja Pipea? Njega ni več.

Vse to me je neprestano vznemirjalo, čeprav sem si prizadeval najti tehtne razloge za pomirjenje. Potem mi je pa šinila v glavo misel, ki mi je že prej rojila po nji, ki sem jo pa prvotno odklanjal. Zdaj se mi je zdela manj nelogična. Celu ugajala mi je. Pomutil sem se pri nji, pretehtal sem jo, jo obrčal sem in tja in ko sem jo od vseh strani proučil, sem počil v smeh.

Našel sem bil, kar sem hotel.

Da, našel sem bil sredstvo, kako odkrižati se demanta na dokaj originalen, obenem pa enostaven način, ki po mojem mnenju ni mogel zgrešiti uspeha — pod pogojem, da bi ne odlašal dolgo z njim.

Ostalo je bilo še eno vprašanje, ki se mi je zdelo precej zamotano. Ali naj bi priznal Editi, odkod izvira moje premoženje? Moja ljubica je bila postala tako poštna, da bi utegnla sprejeti to priznanje z ogorčenjem. Bilo bi torej pametneje ne praviti ji o nedolžni drami na »Morskem galebu«, drami, ki sem igral v nji nedvomno nelep vlogi. Poleg tega bi pa dal s priznanjem Editi v roke orožje proti sebi. Nekega dne bi se utegnla spreti, kar v razmerju, kakršno je bilo najino, ni nič posebnega. V navalu jase bi me utegnla moja ljubica ovaditi.